

Naročnina mesečno 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izjema vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti: 10.349 per le inserzioni. Filiale: Novo mesto.

SCOVENECC

Stalinova črta prebita na najvažnejših mestih

Nemška vojska prodira hitro proti Leningradu in Kijevu

Berlin, 14. julija. Ip. Dve zadnji vojni poročili nemškega vrhovnega poveljstva objavljata, da je bila Stalinova črta prebita in ta dogodek nemški tisk danes zelo obširno komentira. Ta proboj je odprl pot k novim zmagam in bo pospešil končni obračun.

»Völkischer Beobachter« piše, da je ta proboj Stalinove črte zelo omajal položaj sovražne vojske. Poleg tega pa sta Leningrad, ki ima 3 milijone prebivalcev, in Kijev tik pred tem, da bosta zasedena.

»Die Zeit« piše, da so tokrat z orožjem zmagale tudi politične in socialne ideje držav, kajti najboljše so tiste ideje, ki zmagoje. Neizogibno je bilo, da je prišlo do spopada med fašizmom in narodnim socializmom na eni strani in boljševizmom na drugi strani, in da mora biti boljševizem popolnoma poražen.

Berlin, 14. julija. Ip. Včerajšnje uradno vojno poročilo vrhovnega poveljstva pravi o bojih na Vzhodu:

Kakor je bilo objavljeno že s posebno vestjo, je Stalinova črta v drznem navalu na vseh odločilnih mestih prebita.

Iz Moldavije nastopajoče nemško-rumunske armade so vrgle sovražnika na široki fronti na in preko Dnjestra. Iz Galicije zasledujejo nemško-slovaško-madžarske čete bežečega sovražnika. Severovzhodno od Dnjestra stoje nemške čete tik pred Kijevom. Severno od Pripietkih močvirij je močno utrjeni predel od Dnjepu premagan. S tem je bila prenesena sredina naše napadalne fronte nad 200 km vzhodno od Minska.

Vitebsk je od 11. julija v naši posesti. Vzhodno od Pejpuškega jezera prodirajo nemški oklepni oddelki proti Leningradu.

Naše letalstvo je z uničevanjem sovjetskega železniškega omrežja vzelo nasprotniku že sedaj vsako nadaljnjo možnost za protiooperacije večjega obsega. Pri številnih sovjetskih oddelkih se kažejo znaki razpada in razkroja. Za nadaljevanje operacij naših oklepnih armad potrebna oporišča za preskrbo so bila prenesena že tik do prejšnje Stalinove črte.

Berlin, 14. julija. Ip. Z ozirom na poslednje uradno vojno poročilo nemškega vrhovnega poveljstva piše Nemški poročevalski urad:

Zdaj je razvoj bojev na vzhodnem bojišču razodet. Stalinova črta je bila edina obrambna črta, ki so jo Sovjeti pripravili v miru na evropskem ozemlju svoje države. Med boji so ugotovili, da je ta obrambna črta bila marsikje ojačena in prenovljena in da je njena globina ponekod dosegla 50 km. Za ta obširni obrambni sestav so značilne naravne zapreke ter moderne utrdbe in umetne obrambne zapreke. Stvarni uspeh prodora te črte na nekaterih mestih je v naslednjem:

1. Nemška vojska je premagala poslednje sovjetske obrambne črte in se prebila čez veliko poročje Dnjestra in Dnjepu, zaradi česar je zasedla ukrajinske prestolnice pred durmi.

2. Nemške čete so čez Dnjepu prodrele proti vzhodu, prodrele 200 km vzhodno od Minska in zasedle Vitebsk, važno vojaško točko. S tem je prekoračene pol poti od stare meje do Moskve in odprt prehod čez ozemlje med gornjim Dnjeprom in gornjo Dvino. Za nadaljnje napredovanje proti Moskvi ni več ne naravnih, ne umetnih zaprek.

3. Iz omenjenega vojnega poročila je razvidno, da je na severnem delu bojišča Leningrad ogrožen po nemških oklepnih silah, ki napredujejo vzhodno od Pejpuškega jezera.

Zlom Stalinove črte bo torej imel nepregledne posledice za nadaljni razvoj vojaških operacij.

Nemško vojno poročilo

Hitlerjev glavni stan, 14. julija. Ip. Prodorne operacije na vzhodnem bojišču se nadaljujejo po načrtu. Finska vojska je pod poveljstvom maršala Mannerheima na obeh straneh Ladoškega jezera prešla v napad. Rušiči so potopili dva stražarska čolna sovjetske mornarice.

Na morju okoli Anglije so bojna letala iz spremljave vrgla bombe na dve tovorni ladji in ju zažgala, bombe pa so zadele še dve drugi trgovski ladji.

Skupine bojnih letal so ponoči z dobrim uspehom bombardirale pristaniške naprave na južni in jugovzhodni angleški obali.

Vojno poročilo št. 404

Živahni letalski napadi v Severni Afriki

Glavni stan Italijanskih Oboroženih sil objavlja dne 14. julija 1941-XI:

Severna Afrika: Na bojišču pri Tobruku je bil s topniškim ognjem poginjen v beg sovražni oddelček.

Letalski oddelki Osi so bombardirali sovražne postojanke in zažgali skladišča pri Marsa Matruhu.

V Tobruku so letala bombardirala postojanke topništva, oskrbovalne naprave in

Sovražnik je ponoči s slabimi silami vrgel nekaj bomb na severovzhodno Nemčijo, ni pa dosegel nobenih pravih učinkov. Nočni lovci so sestrelili eno angleško bojno letalo.

Madžarsko vojno poročilo

Budimpešta, 14. julija. Ip. Madžarsko vrhovno poveljstvo poroča uradno:

Naši nagli oddelki so nadaljevali s preganjanjem sovražnika. V bojih s sovjetskimi zadnjimi stražami smo dobili številne ujetnike ter zajeli eno baterijo. Madžarsko letalstvo je sestrelilo 5 sovjetskih letal.

Budimpešta, 14. julija. Ip. Hitre madžarske čete, ki so bile dosegle reko Studenko, so prodrele še globlje naprej v Rusijo in so dosegle reko Kalus. Rdeče čete nudijo povsod trdovraten odpor, ker se boje, da bi bile obkoljene tiste čete, ki se umikajo na južnem krilu madžarskih čet. Pehota in konjenišvo sledita hitrim madžarskim četam in urejata zasedeno zaledje. Prodiranje se nadaljuje.

Sovjetski 120 tonski tanki

Carigrad, 14. julija. Ip. Uradna anatolska agencija objavlja dopis svojega posebnega dopisnika na sovjetskem bojišču, v katerem pravi, da je na ruskem bojišču videl ogromen tank, ki nosi ime »Mamut«. Tank ima 120 ton in je prava premikajoča se trdnjava. Ta tank pa se na bojišču ni izkazal, ker je premalo prožen in ni bil dovolj uspešna ovira proti nemškim tankom srednje teže, obenem pa je bil ta tank tudi dober cilj za nemško topništvo.

Letalski boji pri Smolensku

Berlin, 14. julija. Ip. DNB poroča, da je bilo dne 12. julija uničenih in razdejanih 147 sovjetskih letal in sicer so jih nemška letala sestrelila 88, 59 pa uničila na tleh. Nemško letalstvo je isti dan izgubilo 9 aparatov.

V soboto je nemško letalstvo z ogromnimi silami podpiralo vojsko pri nadaljnjem razbijanju Stalinove črte. Letalstvo je v odseku pri Smolensku uničilo 77 tankov, 400 avtomobilskih vozil in mnogo vlakov ter 34 topov. Vse te uspehe pa

Riusciti attacchi aerei nell'Africa Settentrionale

Il Quartiere generale delle Forze Armate comunica:

Nell'Africa settentrionale, sul fronte di Tobruk, un reparto nemico è stato posto in fuga dal fuoco delle nostre artiglierie.

Formazioni aeree dell'Asse hanno battuto posizioni nemiche e incendiato depositi nei pressi di Marsa Matruh. A Tobruk sono state bombardate postazioni di artiglierie.

Kraljica in Cesarica obiskala ranjence

Rim, 14. julija. Ip. Kraljica in Cesarica je napravila dolg obisk v vojaški bolnišnici italijanske Rdečega križa. Ustavila se je ob vsaki postelji in tešila ter obdarovala ranjence. Hvaležni ranjenci so živahno pozdravljali Kraljico in Cesarico.

je nemško letalstvo doseglo, ne da bi imelo kakršno koli izgubo.

Berlin, 14. julija. Ip. Vsa Nemčija je včeraj z izrednim in velikanskim navdušenjem sprejela novico, ki je bila objavljena s posebnim uradnim poročilom nemškega vrhovnega poveljstva in ki pravi, da je bila Stalinova črta prebita na vseh svojih najvažnejših odsekih.

V svojih komentarjih poudarjajo listi, da se je nemško prodiranje proti Leningradu, Moskvi in Kijevu razvilo tako, da ni več uspešnih ovir za doseg vnaprej določenih ciljev in pričakovati je, da bo prav v kratkem času dosežen odločilni uspeh.

ria, apprestamenti logistici, concentramenti di automezzi e gli impianti portuali.

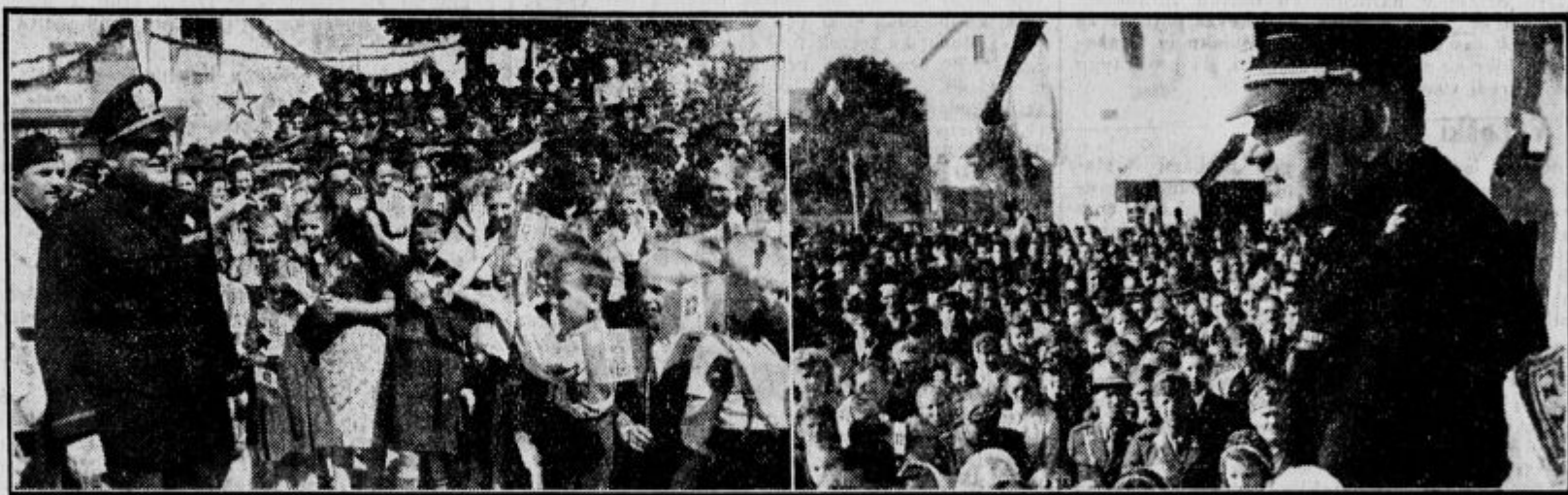
Due aerei britannici che tentavano di attaccare Tripoli, abbattuti dai nostri cacciatori, sono precipitati in fiamme nel mare.

Nell'isola di Rodi velivoli nemici hanno bombardato alcune località, producendo lievi danni.

Nell'Africa orientale vivace attività di artiglieria nel settore di Uolchelit.

Eksc. Visoki Komisar med notranjskim ljudstvom

V 17 krajih Notranjske je prebivalstvo pristrčno sprejelo najvišjega predstavnika Fašistične vlade in mu povsod izrazilo čustva hvaležnosti in lojalnosti

Na levi: Šolska mladina pozdravlja Eksc. Grazioli v Cerknici. — Na desni: Eksc. Visoki Komisar govori množici v Dolenjem Logatcu.

V nedeljo je Visoki komisar Eks. Grazioli prvič obiskal Notranjsko, kjer se je ustavil v vseh pomembnejših in tako stopil v stik z delavskim in kmečkim ljudstvom, ki je naklonjenost najvišjega predstavnika Fašistične vlade v Ljubljanski provinci s pristrčnostjo razumelo in s hvaležnostjo sprejelo. Vsi kraji Notranjske na Logaškem polju, v Planinski, Cerkniški in Loški kotlini kakor tudi kraji na robu Barja so se na obisk slovesno pripravili, saj so hoteli dokazati, da razumejo naklonjenost in skrb, ki jim jo izkazuje Eksc. Visoki Komisar s svojim obiskom.

Eksc. Grazioli je odpotoval v nedeljo zjutraj

iz Ljubljane s svojo gospo v spremstvu majorja Kraljevih Karabinjerjev Cavallera in kapetana Kraljevih Karabinjerjev Dragonija, zastopnika Fašistične Stranke Gattija, osebnega tajnika Ružina in tajnika Dopolavora Liberatija. Na vsej poti so bile vasi in naselja okrašena z zastavami, na ceste pa so se peli z zelenjem in cvetjem okrašenimi slakovki, medtem ko je bilo številno mladev, s katerih so vihrale trikolore in fašistične zastave, pozdravljalo goste.

V Logatcu

Prvi cilj Eksc. Visokega Komisarja je bil Dolenji Logatec. Na glavnem trgu prav na križišču cest je pričakovala visoki obisk velika množica občinstva. V živahnem špalirju se je postavila šolska mladina z zastavicami, gasilci so prihiti polnoštevilno z zastavo, prav tako je bila postavljena ob cesti častna četa v Logatcu nastanjene vojaške posadke. Ves Logatec je bil okrašen s tribarvnimi in fašističnimi zastavami. Živahno sliko ljudstva, ki je prihitelo k sprejemu so še posebno pozivljale narodne noše, ki so v velikem številu prihitele k sprejemu.

Ob prihodu Eksc. Visokega Komisarja je zagrala vojaška godba Giovinezzo, nakar je pozdravil odličnega gosta komisar logaškega okraja cav. Umberto Rossini, ki ga je nato ves čas tudi spremljal po okraju. Dobrodošlico sta nato izrekla logaški župan Gabrijel Oblak ter župnik Val. Remžgar, nakar je iz špalirja narodnih noš pristopila mala dedelica, prav tako v narodni noši, in izročila odličnemu gostu lep slovenski šopek. Mimo šolske mladine, gasilcev in občinstva, ki je ves čas pozdravljalo z rimskim pozdravom in z vzkliki: živio, je odšel Eksc. Visoki Komisar na častno tribunco, ki je bila okrašena z zelenjem in zastavami.

Najprej je nagovoril visokega gosta župana Oblaka in mu izrazil hvaležnost vsega prebivalstva za

vse ukrepe v korist ljudstva ter mu tolmačil obljubo lojalnosti prebivalstva do velike Italije. Zupanova vzklika Kralju in Cesarju, Duceju ter Eksc. Grazioliu je ljudstvo povzelo s pristrčno vzkliki.

Želje Eksc. Visokega Komisarja delovnemu in kmetškemu ljudstvu

Eksc. Grazioli je nato poudaril, da naj njegov obisk, ki ga naj privede v stik z delovnim in kmečkim ljudstvom okraja, pokaže skrb fašistične vlade za čim boljši razvoj pokrajine in slehernega prebivalca. Zlasti naj dokaže, da je skrb fašistične vlade največja za delavno in kmečko ljudstvo. Zagotovilo, da bo Velika Italija spoštovala vero, kulturo, šege in navade, se izpolnjuje in je najlepši dokaz, da v fašistični Italiji tudi dejanja potrjujejo besede. Skrb Italije za Ljubljansko pokrajino pa se kaže tudi v prizadevanjih za njen gospodarski napredek. Dolžnost ljudstva je, da za to povsod lojalno sodeluje. Prva in največja dolžnost kmečkega prebivalstva pa je, da koristno obdela čim več zemlje in da tako samo čim več doprinese za prehrano prebivalstva. Iz Italije je bilo uvoženih v Ljubljansko pokrajino že 50.000 stotov moka za prehrano prebivalstva. Italija je to rada storila, ker je prepričana, da bo ljudstvo lojalno sodelovalo. Italija pa ne more nikakor dovoliti, da bi mirno življenje, red in razvoj v družinskem in verskem življenju motil komunizem, ki ga bo do sledno in povsod zatirala. Italija prinaša red in pravico, ter omogoča s tem prebivalstvu mirni razvoj in napredek. Ko se je Eksc. Grazioli zahvalil za pristrčni sprejem je naročil, naj vsi, ki so prihiti v Logatec, sprejmejo njegove najlepše želje za čim lepši razvoj in napredek, za srečo njihovih družin in otrok ter boljšo bodočnost in naj to voščilo poneso tudi vsem tistim, ki niso mogli pri-

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

hiteti v Logatec. Z vzklikom Kralju in Cesarju, Duceju in lepši bodočnosti Logatca je Eksk. Grazioli zaključil svoje lepe misli in želje, ki jih je ljudstvo sprejelo z navdušenim vzklikanjem.

Eksk. Grazioli je nato obšel častno četo vojakov ter si ogledal s spremstvom občinsko hišo in obiskal farno cerkev. V prostorih fašistične stranke je sprejel župane in občinske svetnike z Gorenjega Logatca, Hotedščice in Rovt ter jim dal navodila, kako morajo pošteno skrbeti za blagor vsega prebivalstva. Po prisrčnem slovesu je nadaljeval svojo pot po stari cesti proti Lazam, kjer so ga prav tako pozdravili občinski zastopniki, gasilci, vojska in šolska mladina. Tudi v naslednji vasi, v Ivanjem selu, so pozdravili visokega gosta šolska mladina, gasilci in zastopniki občine.

Na Rakeku

Na Rakeku, ki se je slovesno pripravil na sprejem na cesti pred kolodvorom pričakovala Eksk. Grazioli živahna šolska mladina, številno občinstvo in gasilci. Prav tako pa je bila postrojena častna četa vojakov. Pozdrave sta najprej izrekli domači župan Andrej Modic in župnik Franc Novak. Na lični tribuni, ki je bila postavljena v parku pred postajo, je nagovoril župan Eksk. Visokega Komisarja ter se v imenu ljudstva zahvalil za vse ukrepe, ki jih je po navodilih Duceja izvedel v dobrobit prebivalstva.

Prav tako prisrčno, kakor v Logatcu, se je Eksk. Visoki Komisar zahvalil s krajšim nagovorom za tople izjave lojalnosti in za prisrčni sprejem in zagotovil vsem, da bo njegova skrb v prvi vrsti posvečena delovnemu ljudstvu, ki v teh časih potrebuje zlasti miru, da bi moglo v polni meri izvrševati vse svoje posle v dobrobit skupnosti. Mnogi so se z navdušenjem povzela vzklikali Nj. Vel. Kralju in Cesarju in Duceju. Eksk. Grazioli je nato obšel častno četo vojakov, pozdravil gasilce, ki so prihiteli v izredno velikem številu in nato obiskal prostore stranke. Krenil je tudi v pred nekaj leti sodobno urejeno cerkev, kjer ga je na vratih pozdravil domači župnik, ki mu je nato tolmačil prezidavo cerkve, ki je bila izvedena po načrtih arh. Plečnika. Na povratku si je Eksk. Grazioli ogledal tudi gasilski dom in nato med prisrčnim pozdravljanjem nadaljeval pot.

V Cerknici

Cerknica je visokega gosta pozdravila najprej z izredno lično okrašenim ljudsko posojilnico, kjer je sedež fašistične Stranke. Poleg zastav, ki so ozivljale zunanost stavbe so bile na zidu pritrjene tudi številne velike črke M, izdelane iz lesa. Pred vhodom v prostore Stranke pa je stal dečko v uniformi Balile. Cesta, ki vodi do glavnega trga pred cerkvijo je bila vsa ozaljšana z venci in girlandami, med katerimi so bile na častnih mestih slike Kralja in Cesarja ter Duceja. Glavni trg je bil povezan z mlaji in venci v lično enoto. Okrog častne tribune je bila zbrana šolska mladina z zastavicami, gasilci s praporom in velika množica ljudstva. Tik ob tribuni pa je stala častna četa vojakov. Ob prihodu Eksk. Grazioli je cerkniška godba zagrnila Giovinezzo, nakar je šolska mladina še odpela Giovinezzo. Pozdrave sta izrekli župan Janez Otoničar in župnik Strahar. Dekle v narodni noši je izročilo Eksk. Visokemu Komisarju lep šopek, druga narodna noša pa snop žitnega klasja kot znak gostoljubja. Na tribuni je najprej župan izrazil hvaležnost prebivalstva v znanje, ki ga Eksk. Visoki Komisar kaže za dobrobit kmečkega prebivalstva. Eksk. Grazioli je v svojem nagovoru poudaril, da bo fašistična Italija skrbela za napredek pokrajine in zlasti za dobrobit kmečkega prebivalstva, ter ga pričakuje za to lojalno sodelovanje. Občinstvo je vzkliknilo Kralju in Cesarju ter Duceju, nakar je šolska mladina zapela še himno Imperija in bila deležna lepega priznanja. Nato je Eksk. Grazioli obiskal farno cerkev in se na poti razgovarjal s prebivalstvom, prav posebno se je zanimal za številne rdečelčne malčke, ki so jih matere držale v naročjih. Po obisku Strankinih prostorov je Eksk. Grazioli nadaljeval pot ter se za kratek čas ustavil tudi v Martinku in Grahovem, kjer so se zbrali prebivalci, da pozdravijo v svoji sredi visoki obisk.

V Loški kotlini

Cesta je vodila naprej pod Blokami v starodavni Lož, kamor je tudi prihitelo mnogo prebivalcev iz Bloške planote in drugih oddaljenih krajev Loške kotline. Na glavni cesti pod farno cerkvijo je bil postavljen mogočen slavolok v obliki črke M, njemu nasproti pa je bila lepo okrašena tribuna, okrog katere je bila zbrana šolska mladina, prebivalstvo, četa gasilcev in častna četa vojakov. Dobrodošlico sta izrekli podžupan Franc Kerbec in domači župnik Presetnik Franc. Nato je nagovoril zbrane Eksk. Grazioli in žel za svoje bodrile besede in lepe želje prišlo odobravanje vseh navzočih. Po obisku v farni cerkvi in po obhodu vojaške in gasilske čete je nadaljeval pot v Štari trg. Tudi tu je bil visokemu gostu prirejen prisrčen sprejem. Živnorojska zadruga v Starem trgu je priredila za ta dan živnorojsko razstavo, da pokaže napredek živinoreje v dolini. Eksk. Grazioli je s priznanjem pregledal razstavljeno živino in nato dal zadrugi znatno podporo, ki naj jo porazdeli kot nagrado med živinorejce, ki so živino razstavili.

Popo'danski obiski

V popo'danskih urah so pozdravili Eksk. Visokega Komisarja na kratkem postanku še prebivalci Gornjega jezera, na Uncu pri Planini pa sta izrekli dobrodošlico šolski upravitelj Andrej Kečnik in župnik Andrej Martinčič. V Planini, ki je bila lično okrašena, se je na trgu zbralo veliko število prebivalstva. Po pozdravih, ki sta jih izrekli župan Sirca Franc in domači župnik Lovšin Ivan, je nadaljeval Eksk. Grazioli pot mimo Gornjega Logatca, kjer so prebivalci prisrčno sprejeli visokega gosta, ki se je ustavil samo zato, da bi si ogledal občinsko hišo in farno cerkev, po kateri ga je vodil domači župnik Skubic Anton.

Na Vrhniki in v ljubljanski okolici

Na povratku je doživel Eksk. Grazioli izredno prisrčen in lep sprejem še na Vrhniki. Najprej je izrekel pozdrav komisar okraja za ljubljansko okolico g. Maršič, na to pa sta voščila dobrodošlico župan Ignacij Hren in dekan Janez Burnik. Narodne noše so se zgrnile okrog visokega gosta. Fantek in deklica v narodni noši pa sta v prisrčen pozdrav izročila Eksk. Visokemu Komisarju, lep šopek. Po županovem pozdravnem nagovoru je Eksk. Visoki Komisar nagovoril množico, se zahvalil za prisrčen sprejem in podčrtal dejstvo, da njegova prisotnost na Vrhniki, ki jo bo še večkrat obiskal, dokazuje, da bo posvečal največjo pozornost, ne samo splošnim vprašanjem, ampak tudi krajevnim potrebam posameznih občin. Naročil je pozdrave vsem tistim, ki niso mogli priti zaradi oddaljenosti na ta prvi sestanek in vzkliknil Kralju in Cesarju ter Duceju kakor tudi napredku Vrhnike, kar je množica sprejela s prisrčnimi ova-

L'Alto Commissario Ecc. Grazioli ha visitato la parte occidentale della Provincia di Lubiana**Ovunque la popolazione slovena ha calorosamente salutato il rappresentante dell'Italia Fascista**

L'Alto Commissario ha effettuato ieri un'altra presa di contatto con la popolazione slovena visitando la parte occidentale della nuova provincia. Ovunque per la visita i villaggi e le bianche cittadine si erano pavesate di bandiere e striscioni inneggianti al Re e Imperatore al Duce ed al rappresentante del governo fascista in terra slovena. Tra le fervide acclamazioni della folla raccolta intorno al Commissario del distretto al sindaco ed ai maggiori del clero l'Alto Commissario e arrivato a Ljubljana. Nella piazza erano schierate le truppe del presidio in un reparto dei vigili del fuoco e gruppi di donne nei costumi pittoreschi locali e scolari che hanno accompagnato la banda locale cantando Giovinezza.

Ricambiando il saluto rivolto dal sindaco l'Alto Commissario ha affermato che con la sua presenza esprimeva il suo grande interessamento per le questioni di tutti i comuni della nuova provincia. L'Eccellenza Grazioli ha confermato che l'Italia darà prosperità e lavoro e rispetterà la religione ed i costumi del paese secondo la promessa del Duce, sicuro di poter contare sulla piena lealtà della popolazione. Il grido di «Evviva» e fervide acclamazioni hanno salutato le parole dell'Alto Commissario. Dopo la visita alla chiesa al comune ed al gruppo di assistenza fascista l'Ecc. Grazioli ha proseguito per Rakek.

Caldamente salutato anche qui da omaggi floreali e da vivissime acclamazioni della folla schierata sui due lati della strada principale. In un discorso l'Alto Commissario ha affermato la sua volontà di lavorare nella lealtà reciproca insieme con la popolazione per il bene della nuova provincia e dell'Italia alla quale è incorporata questa terra.

Da Rakek l'Alto Commissario ha raggiunto Circonio ugualmente salutato da una grande folla ammassata nella piazza. L'Alto Commissario ha parlato confermando la sua volontà di governare con assoluta giustizia e di assicurare a tutta la popolazione la tranquillità di vita sotto la protezione delle vittoriose Forze Armate della grande Italia. Vivissimi applausi hanno accolto le parole del rappresentante del Duce. Proseguendo il suo viaggio l'Alto Commissario ha raggiunto Lož e Stari trg ovunque calorosamente salutato dalle popolazioni adunate nelle piazze. Nel pomeriggio l'Alto Commissario ha visitato Planina e Veronico ed alcuni altri centri minori. Ovunque le popolazioni raccolte intorno ai sindaci ed ai parroci hanno espresso con vivo entusiasmo il benvenuto al rappresentante del governo fascista in terra slovena dimostrando grandissima gioia nel poter salutare il capo della nuova provincia italiana. (Stefani.)

Anglija je s Sovjetsko zvezo sklenila vojaško zvezo**Pogodba naj prepreči, da Stalin z rdečo vojsko ne bi kapituliral**

Rim, 14. julija. Ip. Radio Moskva je včeraj ob 14. sporočil, da sta Anglija in Sovjetska Rusija sklenili pogodbo o vzajemni pomoči. Pogodba določa, da si obe državi vzajemno pomagata v skupnem boju in da ne bosta sklepali nobenega ločnega premirja ali miru s sovražnikom. Za Sovjete je pogodbo podpisal zunanji minister Molotov, za Anglijo pa poslanik v Moskvi Cripps.

Stockholm, 14. julija. Ip. Kakor poročajo nekateri švedski listi, bodo pogajanja med angleškimi in sovjetskimi vojaškimi strokovnjaki za dobavo vojnih potrebščin Rusiji najbrž propadla, ker da so angleški častniki dejali, da zaradi sedanjega položaja ni mogoče izpolniti sovjetskih zahtev glede vojnega materiala v času, ki so ga določili moskovski oblastniki.

Bern, 14. julija. p. Iz Londona poročajo, da se tudi bivši predsednik bivše Češkoslovaške pripravila za podpis pogodbe z Moskvo. Moskovska vlada bi naj še vnaprej priznala tiste češkoslovaške meje, ki so bile začrtane v 1918.

Berlin, 14. julija. Ip. O vojaški pogodbi

med Anglijo in Sovjetsko zvezo piše »Völkischer Beobachter«, da ta pogodba še bolj razkrinkava zavezništvo med plutokracijo in bolševizmom. Toda Angleži si domišljajo, da bodo Sovjeti še dolgo lahko držali, toda sovjetska vlada zahteva vedno več pomoči iz Londona. Pogodba med obema državama je bila tedaj podpisana čisto v znaku bližajočega se propada.

Rim, 14. julija. Ip. »Popolo di Roma« piše, da menijo v Londonu, da je položaj rdeče vojske kritičen. Vsekakor pa pogodba, ki je bila sklenjena med Anglijo in Sovjetsko zvezo, ne bo mogla preprečiti poraza. Pogodba o pomoči obljublja sicer Sovjetski zvezi mnogo, toda Anglija teh svojih obljub ne bo mogla izpolniti. Za Anglijo pa je važno vsekakor to, da Sovjetska zveza v primeru kapitulacije rdeče vojske ne bi sklenila ločenega miru. Tako je ta vojaška zveza med Anglijo in Sovjetsko zvezo nekakšna »poroka ob smrtni urici«. Zato se Anglija lahko še sedaj pripravi, da bo na svojem ozemlju morala nuditi stroho zastopnikom poraženega sovjetskega režima.

Maksimalni cenik za gostinske obrate

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je na podlagi naredb št. 17 z dne 9. maja 1941/XIX določil za gostinske obrate v Ljubljani naslednje maksimalne cene:

Restavracije

Jedila (prva cena velja za obrate I. kategorije, cena v oklepajih pa za obrate II. kategorije): predjedi 6.— (5.—), čista juha 1.50 (1.—), ribja juha 7.— (5.50), juha zakuhana 2.— (1.50), italijanski rezanci 3.50 (2.20), prikuhe in solate 3.— (1.50), goveje meso 4.— (2.50), telečja pečena 6.— (4.—), svinjska pečena 6.50 (4.50), naravni zrezek 6.— (4.—), dunajski zrezek 6.50 (5.—), bifstek z jajcem 8.50 (5.70), perutnina pečena 10.— (8.—), bržola 6.— (4.50), rižota 3.50 (2.80), mali gulaš 3.— (2.—), veliki gulaš 5.— (3.—), jetra, ledvice male 2.30 (1.20), jetra, ledvice velike 4.50 (2.60), vampi mali 2.30 (1.20), vampi veliki 4.50 (2.60), kranjska klobasa 1.80 g 3.80 (3.40), hrenovka 1.90 (1.70), gnjat 100 g 6.— (4.—), salama 5.70 (3.80), sardelni fileti 4.— (3.50), divjačina in ribe po dnevni ceni, surovo maslo, marmelada 1.70 (1.20), jajčne jedi iz dveh jajc 5.— (4.—), močnata topla jedila 5.— (2.—), sladoled v čaši 4.— (3.—), omeleta z zelenjavo 6.—, z gnjato 6.50, sadje 2.— (1.70), torta 2.60 (1.30), domač kompot 2.60 (1.20), fini kompot po dnevni ceni, domač sir 100 g 3.80 (2.—), menu 7.60 (5.50), italijanski menu 13.— (7.—).

Pijače: namizna vina za en liter 8.40 (7.60), sortirana vina 11.40 (9.10), domače pivo 5 dl 2.60 (2.60), domače pivo 3 dl 1.50 (1.50), v steklenicah 3.— (3.—), mineralna voda in soda 1 dl 0.55 (0.30), malinovec, limonada, oranžada s soda vodo 2 dl 1.90 (1.—), brizganec 1.50 (1.—), domači likerji 2.30 (1.30), domače žganje 1.50 (0.50), črna kava in kapucin 1.50 (0.80), bela kava 1.90 (1.20), turška kava 2.30 (1.50), čaj z dodatkom 3.— (1.20), mleko 1.20 (0.80).

Kavarne

Kava in tople pijače: črna kava in kapucin 1.70 (0.80), bela kava 2.10 (1.20), turška kava ali zamorec 2.30 (1.50), žitna kava 1.90 (1.—), vroče ali mrzlo mleko 1.15 (0.80), porcija čaja 3.— (1.—), z dodatkom 3.80 (1.70), čaj v kozarcu 1.90 (0.70), z dodatkom 2.60 (1.50), punč, grog 3.40 (2.—), vroča limonada 2.30 (1.—).

Pijače: malinovec, limonada, oranžada 2.10 (1.—), mineralne vode, sodavica 0.60 (0.30), brizganec 1.90 (1.—), čaša domačega desertnega vina 2.10 (1.20), čaša originalnega desertnega vina 3.—

cijami. Eksk. Visoki Komisar je obšel še postrojeno častno vojaško četo, gasilce, nato pa si je ogledal občinsko hišo, prostore stranke in farno cerkev. Med prisrčnimi ovacijami je zapustil Vrhniko, in se nato po kratkih postankih na Drenovem griču in Logu, ustavil še na Brezovici, kjer so izrazili hvaležnost in lojalnost prebivalstva županu Ignacij Novak in župniku Lavrič Andrej.

Prvi obisk Eksk. Visokega Komisarja na Notranjskem je pokazal, da je kmečko in delavno prebivalstvo od srca hvaležno za vso skrb, ki jo Eksk. Grazioli kaže v sleherni vasi za dobrobit našega malega človeka. S posebnim navdušenjem in prisrčnostjo je bila v vseh krajih, kamor je privedla pot Eksk. Visokega Komisarja sprejeta novica, da je povsod naklonil županom znatne zneske za podporo najbolj siromašnih družin v občinah. Prav tako je ljudstvo povsod z gnojem opazilo njegovo skrb za družinsko življenje, njegovo ljubezen do mladine in obiske v cerkvah v vsakem kraju kjer se je ustavil. Obisk Eksk. Visokega Komisarja je bil zaradi tega sprejet od vsega prebivalstva z globoko hvaležnostjo in z izrazi lojalnosti do Velike Italije ter hvaležnosti do Duceja.

rije), hotelih, restavracijah, gostilnah, penzijah, kavarnah in podobnih obratih, se morajo prijaviti do vsteteja 16. julija t. l. občni, kjer je blago.

Količine zalog je treba prijaviti v kilogramih. Člen 2. — Zaloge kave iz člena 1. so z izjemo zalog bolnišnic in sanatorijev pod zaporom na razpolago Prehranjevalnemu zavodu za Ljubljansko pokrajino.

Člen 3. — Občinski uradi morajo zbrati vse prijave in jih poslati neposredno — vsekakor ne po 18. juliju — Prehranjevalnemu zavodu za Ljubljansko pokrajino.

Čl. 4. — Kršitelji prijavne dolžnosti in tisti, ki bi prijavili neresnične podatke, se kaznujejo v denarju do 5000 lir, v hujših primerih pa z zaporom do treh mesecev. Poleg tega se odredi tudi zaplemba blaga.

Člen 5. — Ta naredba stopi takoj v veljavo. Ljubljana, dne 17. julija 1941-XIX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Določitev pribitkov v nadrobni prodaji

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je na podlagi čl. 6. Ducejevega razglasa z dne 17. maja 1941-XIX, glede na odredbo banske uprave z dne 14. januarja 1941 in ker je nujno potrebno spremeniti maksimalne odstotne pribitke, dovoljene trgovcem v nadrobni prodaji, odredil naslednje:

V nadrobni prodaji se dovoljujejo naslednji maksimalni pribitki v obojih na nabavno ceno blaga franko skladišče trgovca na drobno: ječmen in kaša 15%, surova kava 18%, žgana kava 20%, kakao in čaj 20% bučno olje in kokosovo olje 18%, surovi bombaž 10%, sukanec in bombaževa preja za ročna dela 12%, surova juta 12%, tkanine vseh vrst 20%, železo v palicah, fasonirano železo U in T 14%, ostalo fasonirano železo, bela pločevina, žica, sekire, lopate, krampi, kopači, plugi, srpi in kose 15%, opeka 10%, apno in cement 12%, rafija in manila 18%, zelenjava in sočivje 20%, seme detelje, turške detelje, pese in grahorice vseh vrst 20%, žveplo cvet 15%, cilindri za svetilke, steklena posoda in steklo za okna 20%, vreče iz konoplje in iz jute 15%, modra galica 15%, izdelki iz gume in cevi iz gume 20%, usnje in podplati iz usnja vseh vrst 15%, nogavice vseh vrst 20%, umetna gnojila 15%, šivalni in pisalni stroji 20%, orodje in leseni izdelki vobče 20%, toaletno milo 10%.

Pri blagu, ki zgoraj ni navedeno, maksimalni pribitek ne sme biti večji, kakor je bil 15. marca 1941-XIX, izvenših primere, ko se posebej dovoli.

Gornje določbe se ne uporabljajo na blago, ki ga navajajo maksimalni ceniki po naredbi z dne 9. maja 1941-XIX in ne blago, čigar prodaja je posebej urejena.

Kršitelji te naredbe, ki nadomestuje vse druge nje nasprotujoče določbe, se kaznujejo, če dejanje ni huje kaznivo, v denarju do 5000 lir, v hujših primerih pa z zaporom do 3 mesecev. Poleg tega se odredi tudi zaplemba blaga in se obrtna pravica začasno ali dokončno odvzame.

Ta naredba stopi v veljavo 14. julija 1941-XIX.

Pojasnila za uporabo naredbe o prilagoditvi prejemkov

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino določa v pojasnitve nekaterih vprašanj, ki so jih postavile prizadete skupine glede uporabe naredbe o prilagoditvi plač in mezd z dne 5. julija 1941-XIX, št. 60, tole:

Za določitev plačilnih skupin in pri vsaki teh določenem odstotku zvišanja se morajo upoštevati kosmati prejemki.

Odtegljaji za davke, strokovni in zavarovalni prispevki itd. se zaračunavajo po novih kosmatih prejemkih.

Za vsako skupino morajo biti kosmati prejemki po določenem odstotku zvišanja vsaj enaki najvišjim prejemkom, določenim za nižjo skupino. Potemtakem ne smejo biti za tiste, ki so dobivali prejemke nad 600 lir, novi prejemki nižji kot 720 lir; za tiste, ki so dobivali prejemke nad 900 lir, ne smejo biti novi prejemki nižji kot 1035 lir; za tiste, ki so dobivali prejemke nad 1200 lir, ne smejo biti novi prejemki nižji kot 1344 lir; za tiste pa, ki so dobivali prejemke nad 2500 lir, ne smejo biti novi prejemki nižji kot 2750 lir.

Vpisi v trgovinski register. Ditta Giovanni. Brama. Trgovina z lesom, drvini za gorivo, premogom in ogljem na veliko. Sedež: Gorizia, sedež podružnice: Ljubljana. Imetnik Cav. Giuseppe Brama, trgovec, Gorizia, Via Codelli 3. Prokurist: rag. Vittorio Brama trgovec v Ljubljani. Tyrseva cesta 1 b/l. — Druga vpisana tvrdka je »Magra« Sl. Schöberl, tehnični gradbeni karton. Sedež: Ljubljana, Šmartinska cesta 10.

Spremembe in dodatki v trgovskem registru. Pri tvrdki Johannes Somnitz se izbriše lastnica Somnitz Klara vpise pa se novi lastnik Somnitz Ernest. — Pri tvrdki »Ljubljanska kartonažna tovarna in papirna industrija I. Bonač sin Ljubljana« — italijansko: Industria di Carta e cartonaggi I. Bonač figlio Lubiana. — Tvrdka L. Maurer Comp. Co., družba z omejeno zavezo, se je razdružila in prešla v likvidacijo. Likvidator: Maurer Lovro, trgovec, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 3.

Nedić je predlagal zasedbo Soluna

Belgrad, 14. julija. Ip. Srbski državni podkomisar Perić objavlja v današnjem »Novem Vremenu« podatke o odstopu bivšega jugoslovanskega vojnega ministra generala Milana Nedića v novembru 1940. V tem članku pravi Perić, da je Nedić ob izbruhu spora med Grčijo in Italijo predlagal, da naj Jugoslavija zasede Solun, da bi tako že vnaprej preprečila izkrcanje angleških čet v tem važnem pristanišču. Toda skupina ministrov in srbskih angleških generalov, ki so bili vsi člani masonske lože, je bila proti izvedbi tega načrta in se ji je posrežilo doseči, da je knez Pavle od vojnega ministra generala Nedića zahteval odstop in da je bil za vojnega ministra imenovan general Perić.

Štrašna avtomobilska nesreča v Bosni

Zagreb, 14. julija. Ip. Včeraj se je zgodila strašna nesreča v Bosni. Iz Banjaluke je z avtomobilom odpotoval v Jajce 21 gimnazijec, ki so pripadali oddelkom obveznega dela. Spremljalo jih je šest profesorjev. Nekaj kilometrov pred Jajcem se je krnilo na avtomobilu zlomilo in avtomobil se je prevrnil v Vrba. Ta nesreča je zahtevala 11 mrtvih in 15 ranjenih. Do sedaj so iz reke potegnili pet trupel.

Ordinanze ufficiali dell'Alto Commissario

Listino dei prezzi massimi per gli esercizi pubblici

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, ai sensi dell'ordinanza n. 17 in data 9 maggio 1941-XIX, fissa i seguenti prezzi massimi per gli esercizi pubblici della città di Lubiana:

RISTORANTI

Pietanze:

'Antipasto misto I. Lire 6.— (II. Lire 5.—). Brodo 1.50 (1.—), Zuppa di pesce 7.— (6.50). Minestrina 2.— (1.50), Pasta asciutta 3.50 (2.20). Contorni e insalate 3.— (1.50), Manzo 4.— (2.50). Arrosto di vitello 6.— (4.—), Arrosto di suino 6.50 (4.50), Filetto naturale 6.— (4.—), Filetto di Vienna 6.80 (5.—), Bistecca con uova 8.50 (5.70), Pollo arrosto 10.— (8.—), Braciola 6.— (4.50), Rissotto 3.50 (2.80), Gulas piccolo 3.— (2.—), Gulas grande 5.— (3.—), Fegato, rene piccolo 2.30 (1.20), Fegato, rene grande 4.50 (2.60), Trippa piccola 2.50 (1.20), Trippa grande 4.50 (2.60), di Vienna 1.90 (1.70), Prosciutto 100 gr 6.— (4.—), Salsiccia di Carniola 180 gr 3.80 (3.40), Salsiccia Salami 3.70 (3.80), Filetti d'acciuga 4.— (3.50), Selvaggina prezzi di giornata, Pesce prezzi di giornata, Burro, marmellata 1.70 (1.20), Piatti di due uova 5.— (4.—), Dolci del giorno caldi 5.— (2.—), Gelati in coppa 4.— (3.—), Omelette con verdura 6.— (5.—), Omelette con prosciutto 6.50 (5.—), Frutta 2.— (1.70), Torta 2.60 (1.50), Composta nostrana 2.60 (1.20), Composta assortita prezzi di giornata, Formaggio in genere 100 gr 3.80 (2.—), Pasto a prezzo fisso (locale) 7.60 (5.50), Pasto a prezzo fisso (italiano) 13.— (7.—).

Bevande:

Vini da pasto al litro Lire 8.40 (II. Lire 7.60). Vini assortiti 11.40 (9.10), Birra nostrana di 3 dl 2.60 (2.60), Birra nostrana di 3 dl 1.50 (1.50), Birra nostrana in bottiglie 3.— (3.—), Acqua minerale 1 dl 0.55 (0.30), Acqua di soda 1 dl 0.55 (0.30), Succo di lampone con soda di 2 dl 1.90 (1.—), Limonata con acqua di soda 2 dl 1.90 (1.—), Aranciata con acqua di soda di 2 dl 1.90 (1.—), Vино misto con acqua minerale 1.50 (1.—), Liquori nostrani 2.50 (1.30), Acquavita nostrana 1.50 (0.50), Caffè nero e cappuccino 1.50 (0.80), Caffè latte 1.90 (1.20), Caffè turco 2.50 (1.50), Tè corretto 3.— (1.20), Latte 1.20 (0.80).

CAFFÈ

Caffè:

Caffè nero I. L. 1.70 (II. L. 0.80), Caffè latte 2.10 (1.20), Cappuccino 1.70 (0.80), Caffè turco 2.50 (1.50), Caffè «negro» 2.50 (1.50), Caffè grano 1.90 (1.—), Latte caldo e freddo 1.15 (0.80).

Bevande calde:

Porzione di tè (liscio) I. Lire 3.— (II. Lire 1.—), Porzione di tè corretto 3.80 (1.70), Bicchieri di tè 1.90 (0.70), Bicchieri di tè corretto 2.60 (1.50), Punch grog 3.40 (2.—), Limonata calda 2.50 (1.—).

Bevande rinfrescanti:

Succo di lampone, limonata, aranciata I. Lire 2.10 (II. Lire 1.—), Acque minerali, soda 0.60 (0.30).

Vini:

Vino misto con acqua minerale (Spritzer) I. Lire 1.90 (II. Lire 1.—), Bicchieri di vino desert (paesano) 2.10 (1.20), Bicchieri di vino desert (orig.) 3.— (1.50), Bicchieri di malaga, cherry 3.80 (2.65), Zvicek 1 litro 9.50 (7.60), Vино bianco 1 litro 11.40 (7.60), Vini fini 1 litro 13.70 (9.10), Vini speciali 15.20 (—), Vино in bottiglie orig. 7 dl 22.80 (15.20), Perla di Fruscagora 24.70 (—), Perla di Fruscagora 1/2 litro 15.20 (—).

Determinazione delle maggiorazioni per la vendita al minuto

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, visto l'articolo 6 del bando del Duce 17 maggio 1941-XIX, vista l'ordinanza banovinale 14 gennaio 1941, ritenuta l'urgente necessità di rivedere le percentuali massime di maggiorazione consentite ai commercianti per la vendita al minuto, ordina: Art. 1. Per la vendita al minuto sono consentite le seguenti maggiorazioni massime in percentuale sul prezzo di costo della merce franco magazzino del dettagliante: 1) orzo, miglio 15%, 2) caffè crudo 18%, 3) caffè tostato 20%, 4) cacao 20%, 5) tè 20%, 6) olio di zucca 15%, 7) olio di cocco 15%, 8) candele e cera 15%, 9) lana industriale 12%, 10) lana grezza 18%, 11) lana di lavoro a maglia 18%, 12) cotone grezzo 10%, 13) filo 12%, 14) filato di cotone per lavoro a maglia 12%, 15) juta grezza 12%, 16) tessuti di tutti i generi 20%, 17) ferro in stanghe, ferro modellato U e T 14%, 18) ferro modellato, ad eccezione di U e T 15%, 19) lamiera bianca 15%, 20) filo di ferro 15%, 21) accette, pale, crappe, zappe, aratri 15%, 22) falci 15%, maltoni 10%, 24) calce, cemento 12%, 25) raffia 18%, 26) manilla 18%, 27) verdure e legumi 20%, 28) semi di cedrangola, trifoglio, bietola e vecchia di tutti i generi 20%, 29) fiore di zolfo 15%, 30) cilindri di lanterne e vasi di vetro 20%, 31) vetro di finestra 20%, 32) sacchi di canapa 15%, 33) sacchi di juta 15%, 34) solfato di rame 15%, 35) prodotti di gomma 20%, 36) tubi di gomma 20%, 37) cuoio e suole di pelle di tutti i generi 15%, 38) calzature di tutti i generi 20%, 39) concimi artificiali 15%, 40) macchine da cucire 20%, 41) macchine da scrivere 20%, 42) arnesi e roba di legno in genere 20%, 43) sapone di toaletta 15%. — Art. 2. Per le merci, non

indicate all'articolo 1, la maggiorazione massima non può superare quella praticata al 15 marzo 1941-XIX, salvo casi di autorizzazione speciale. — Art. 3. Le disposizioni dell'art. 1 non si applicano alle merci comprese nei listini dei prezzi massimi, a sensi dell'ordinanza 9 maggio 1941-XIX, ed a quelle soggette a disciplina particolare di vendita. — Art. 4. I contravventori alla presente ordinanza che sostituisce ogni altra disposizione con essa incompatibile, sono puniti, quando il fatto non costituisce più grave reato, con l'ammonda fino a 5000 lire e, nei casi più gravi, con l'arresto fino a tre mesi. E inoltre disposta la confisca della merce e, secondo la gravità, la sospensione temporanea o la revoca definitiva della licenza d'esercizio. — Art. 5. La presente ordinanza entra in vigore il giorno 14 luglio 1941-XIX.

Obbligo di denuncia e indisponibilità delle giacenze di caffè

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, visto l'articolo 6 del bando del Duce 17 maggio 1941-XIX, visto il R. decreto-legge 7 giugno 1941-XIX, n. 464,

ritenuta l'urgente necessità di provvedere,

ordina:

Art. 1. — Le giacenze di caffè crudo e tostato di grana esistenti al giorno 14 luglio 1941-XIX presso i commercianti all'ingrosso e al dettaglio, le cooperative, le convivenze collettive civili (compresi gli ospedali e le case di cura), gli alberghi, ristoranti, trattorie, pensioni, caffè e simili devono essere denunciate entro il successivo giorno 16 luglio presso il comune dove la merce si trova giacente.

I quantitativi delle giacenze devono essere denunciati in chilogrammi.

Art. 2. — Le giacenze di caffè di cui all'articolo 1 restano vincolate, tranne per gli ospedali e le case di cura, a disposizione dell'Ente per l'alimentazione della provincia di Lubiana.

Art. 3. — I comuni dovranno raccogliere tutte le denunce e trasmetterle immediatamente — in ogni caso non oltre il 18 luglio — all'Ente per l'alimentazione della provincia di Lubiana.

Art. 4. — I contravventori all'obbligo della denuncia e coloro che denunciassero dati non rispondenti a verità saranno puniti con l'ammonda fino a 5000 lire e, nei casi più gravi con l'arresto fino a tre mesi. E inoltre disposta la confisca della merce.

Art. 5. — La presente ordinanza entra in vigore immediatamente.

Lubiana, 7. luglio 1941-XIX.

L'Alto Commissario

per la provincia di Lubiana:

Emilio Grazioli

Chiarimenti per l'applicazione dell'ordinanza sull'adeguamento delle retribuzioni

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, a chiarimento di taluni quesiti, posti dalle categorie interessate in ordine dell'applicazione dell'ordinanza del 3 luglio 1941-XIX, n. 60, contenente disposizioni per l'adeguamento degli stipendi e salari, precisa:

Per la determinazione delle categorie di retribuzioni e di percentuali di aumento per ciascuna stabilite dovranno essere prese in considerazione le retribuzioni lorde.

Le ritenute per imposte, contributi sindacali e di previdenza ecc., vanno effettuate sulle nuove retribuzioni lorde risultanti.

Per ciascuna categoria la retribuzione lorda risultante dall'applicazione della percentuale prevista, dovrà essere almeno pari alla retribuzione massima, prevista per la categoria inferiore. Conseguentemente per coloro che percepivano una retribuzione superiore a 600 Lire, la nuova retribuzione non dovrà essere inferiore alle Lire 720.—; per coloro che percepivano una retribuzione superiore a 900.— Lire, la nuova retribuzione non dovrà essere inferiore a Lire 1035.—; per coloro che percepivano una retribuzione superiore a 1200.— Lire, la nuova retribuzione non dovrà essere inferiore a 1344.— Lire, e per coloro che percepivano una retribuzione superiore a Lire 2500.—, la nuova retribuzione non dovrà essere inferiore a Lire 2750.

Sovrazone in nevrtrale radiske postaje poslušati je prepovedano

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino, na podlagi čl. 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX, št. 291, o ustanovitvi Ljubljanske pokrajine, na podlagi čl. 8. kr. uredbe z dne 16. junija 1940-XIX, št. 765, o predpisih glede radijskih sprejemnih in radijskih oddajnih aparatov, in smatrajoč ukrep znanjen, odreja:

Cl. 1. Vse zasebne radijske oddajne naprave in vse radijske sprejemne naprave, vgrajene na avtomobilih, se morajo demonstrirati, aparati, vloženi v zapечатene zaboj, pa izročiti v petih dneh od dneva, ko stopi ta naredba v veljavo, oblastvom javne varnosti.

Oblastvo javne varnosti pa more pustiti aparat pri lastniku, samo da je demontiran in vložjen v zaboj, ki ga zapечатito oblastvo.

Cl. 2. Radijskim naročnikom in vobče imetnikom radijskih sprejemnih aparatov je prepovedano uporabljati radijske sprejemne aparate, da bi poslušali radijska poročila in obvestila sovražnih ali nevtralnih radijskih postaj ali da bi kakor koli sprejete novice razširjali.

Cl. 3. Kršitelji te naredbe se takoj zapro in ovadijo oblastvu, ki je pristojno uporabljati kazenske odredbe iz čl. 340. in 341. vojnega zakonika, potrjenega s kr. uredbo z dne 8. julija 1938-XVI, št. 1415.

Poleg tega se zaplenijo radijske oddajne in radijske sprejemne naprave, javne obratovalnice, kjer bi se poslušale radijske oddaje, prepovedane po členu 2. te naredbe, pa se zapro in se jim začasno ali dokončno odvzame obrtna pravica.

Cl. 4. Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 5. julija 1941-XIX.

Visoki Komisar Emilio Grazioli.

Sport

Miting SK Planine

V nedeljo dopoldne je bil na Stadionu moški in ženski lahkoatletski miting. Bila je to prva skupna prireditelj atletin in atletov. Vreme zanj bilo zelo ugodno, posebno za prve discipline, ki so se vršile še v jutranjem hladu. Pozneje je nastopila vročina, ki ne vpliva preveč dobro na tekmovalce. V začetku je šlo tudi vse dobro od rok, discipline so se vršile točno, kot je bilo dolženo, naenkrat pa se je zaradi neznanih vzrokov, kar je najbolj značilno za popolnoma vse dosežene mitinge, pa naj jih je prireditelj kdor koli, začelo vse raztegovati in čim bolj se je miting bližal koncu, tem dalje je vse postajalo. V bodoci je pač najnujnejše, da se ta stara napaka odpravi, ker to zavlačevanje najslabše vpliva na gledalce in na atlete, posebno še, če začne kot večer vedno močnejše pripekati sonce.

Rezultati, doseženi v posameznih disciplinah, so nekateri odlični. Po finskih tabelah najboljši rezultat je dosegel Košir v teku na 800 m. Takoj v začetku je prešel v vodstvo in tekel vso progo sam brez konkurence. V konkurenci in na boljši progi pa moremo od njega pričakovati še mnogo boljši rezultat. Tudi na 100 m je Lušicky dosegel odlični čas in se z njim uvrstil med naše najboljšje sprinterje, in tudi zanj velja isto kot za Koširja; saj je še mlad in je šele začel resno trenirati. Močno je presenetil tudi Nabernik Jože; v trosroku je dosegel pred Smolejem prvo mesto in svoj najboljši rezultat. Metalni kopja so se tudi dobro odrezali, vsekakor pa bi bili tudi tu rezultati še boljši, če ne bi metali zelo slabega kopja. Najboljša disciplina pa je bil disk, ki je že od nekdaj naša slaba stran. Zanimivo je tudi to, da v tej disciplini ne opazimo nobene stalnosti. Na vsakem mitingu so rezultati posameznikov tako različni, da se temu lahko čudimo.

Posamezni rezultati so tilc:

100 m 1. Lušicky (P) 11.2, 2. Polak (H) 11.4, 3. Kolenc (H) 11.5.
400 m 1. Obršek (I) 52.8, 2. Kraner (P) 56.2, 3. Mravlj (P) 56.8.
800 m 1. Košir (P) 1.50, 2. Jovan (P) 2.08, 3. Glonar (I) 2.08.3.
1000 m (Začetniki) 1. Sedej (P) 2.53, 2. Zupan (P) 2.55.4, 3. Kocutar (P) 2.55.9.
Časi v tej disciplini so za novince zelo dobri in nam kažejo, da imamo dober naraščaj tekačev.
5000 m 1. Kien (P) 16.17.4 sek.
Met disk: 1. Kosec (H) 36.84 m, 2. inž. Stepišnik (I) 35.91 m, 3. Lužnik (P) 35.74 m.
Troskok: 1. Nabernik (P) 13.14 m, 2. Smolej (P) 12.44 m, 3. Kompare (P) 11.13 m.
Met kopja: 1. Kraner (P) 40.40 m, 2. Rigler (P) 44.06 m, 3. Pršek (I) 40.00 m.
Skok ob palici: 1. Bratovž (H) 3.40 m, 2. Pribošek (I) 3.30 m, 3. Janež (P) 3.30 m.
Svedska štafeta (400x700x200x100 m): 1. SK Planina (Košir, Skušek, Lušicky, Bratovž) 2.06.3, 2. Ilirija (Obršek, Pleničar, Sodnik, Zupancič)

Družinska vzgoja o počitnicah

Prijatelj našega lista nam je poslal lep članek, kjer obravnava vprašanje šolskih počitnic, katerim pripisuje veliko važnost pri družinski vzgoji. Njegove misli so v glavnem te:

Med šolskim letom vzgoja otroka v glavnem šola. Otok je skoraj ves dan ali v šoli ali pa pri knjigah. Kadar pa je otrok malec prost, mora seveda ven v naravo, da se odpočije. Ko je otrok doma ali na sprehodu, so pa navadno starši vpreženi v dnevno stanovsko delo ter se nimajo časa kaj več brigati za otroka. O počitnicah pa je otrok ves v družini. Zato naj bi starši zdaj počitnice izrabili, da bi se z otroki več pečali in se bolj posvetili njihovim vzgoji. Počitniški čas je zato velike važnosti. Otok med počitnicami, ko je bolj prost, ko se lahko več telesno giblje, tudi telesno močno napreduje. Napreduje pa tudi v duhovnem razvoju, kar je velikansko važnosti za izoblikovanje njegovega značaja. O počitnicah je otrok spet v naravnem družinskem okolju, ki lahko močno in blagodejno vpliva na njegov duhovni in tudi telesni razvoj. Starši naj tedaj izkoristijo počitnice za svoje otroke ter se posvete skrbri za njihovo vzgojo, sicer se utesne zgoditi, da bodo počitnice za njihove otroke kvarne, ko bi prav za prav morale biti koristne.

To so glavne misli našega dopisa. Mi bi rekli k temu tole misel: Najbolj škodljivo za otroke o počitnicah je pohajkovanje. Knečki otrok ima doma o počitnicah dosti poljskega dela ter je v tem oziru, če so starši pametni in modri, obravnavan nevarnosti, ki jih prinaša pohajkovanje. Težje je seveda z mestnim otrokom. Prihaja pa čas, ko bo treba misliti na to, da bo naša mestna mladina o počitnicah koristno zaposlena ter ne bo ubijala svojega prostega časa zgolj z modernim sončenjem, kar je v mnogih ozirih le lepo ime za tisti opravke, ki se mu po domače pravi lenobno past. Tudi kopanje in sončenje je telesnemu razvoju koristno, vendar v pravi meri ter kot nekaj oddih med drugimi telesnimi in duševnimi opravki, ki naj jih otrok opravlja tudi o počitnicah. Najbolj idealna rešitev bi bila, ko bi otrok mogel delati in se igrati ter za nekaj časa tudi pohajkovati v družbi svojeve. Počitniške kolonije, ki so tudi moderne, so le nekaj zaslihi izhod, ki ima včasih dober vpliv na otroka, včasih pa tudi slab, če nadzorstvo ni dovolj vestno. Tisti, ki vodijo kolonije, bi v svoji vesti morali nadomeščati starše. Kaker takega nadzorstva ni, je boljše, da kolonij sploh ni.

Navedli smo besede našega prijatelja ter postavili svoje misli, da javnost opozorimo na važnost tega vprašanja, da skupaj iščemo pravilnega izhoda. Eno pa je, kar ostane približno: Ni je vzgoje, ki bi bila boljša, kakor je družinska vzgoja, če se starši morejo, znajo in hočejo brigati za njo.

2.07.3; 3. Hermes (Polak, Boltavzar, Kolenc, Zupancič) 2.07.8 sek.

Največ prvih mest je dosegla Planina 7, sledi ji Hermes 2 in Ilirija 1.

Damski miting je pokazal tele rezultate: Tek na 60 m: 1. Pribošek (H) 8.05, 2. Šušteršič (P) 9.00, 3. Kobal (H) 9.01.

Met kroglice: 1. Tome (P) 9.94 m, 2. Rogl (H) 9.82 m, 3. Čerňič (H) 9.81 m.

Skok v višino: 1. Pribošek (H) 135 cm, 2. Tome (P) 125 cm, 3. Drenovec (H) 125 cm.

2. Skerlj (P) 4.16 m, 3. Kobal (H) 4.14 m.

Skok v daljavo: 1. Pribošek (H) 4.47 m.

Met diska: 1. Rupnik (H) 27.13 m, 2. Tome (P) 25.29 m, 3. Pribošek (H) 25.08 m.

Nekateri rezultati so popolnoma dobri. Opaziti je bilo tudi mnogo talentiranih atletin, ki so se s športom šele začele baviti in obetajo še marsikaj. Dve disciplini: met kopja in štafeta 4x60 m, sta odpadli, ker ni bilo dovolj prijavljenih. Pokazalo pa se je tudi, da ima Hermes močno damsko sekcijo.

Zbor plavalnih sodnikov. Pozivam vse gg. sodnike, da se zanesljivo udeležijo plavalne tekme S. K. Ilirije v torek 15. t. m. ob 20.30 uri na kopališču S. K. Ilirije. Vsi gg. sodniki naj se zglase točno ob 20. uri pod stolpom na kopališču, kjer se bodo samo ob označeni uri navzočim razdelile funkcije za omenjeno tekmovalje. Tajnik.

Tramvajska nesreča pred kolodvrom

Tramvaj, ki teče po tračnicah, doživi kvečjemu karambol s kakim preveč neprevidnim avtomobilistom ali kolezarjem, težko pa si moremo misliti pri našem ljubljanskem tramvajskem prometu trčenje dveh tramvajev. To velja tem bolj, ker imamo po mestu skoraj povsod dvotirno progo in torej enosmerni promet. Kljub temu so tramvajski potniki v nedeljo zvečer od osmih doživeli na Massarykovi cesti karambol dveh tramvajev voz. Dobro zaseden tramvaj s priklopnim vozom je stal pred spedičijo Turk na postajališču, ko je pripeljal za njim drug tramvajski voz in se zaletel od zadaj v priklopní voz. Lahko zgrajeni priklopní voz ni nič kaj dobro prenesel sunka, posebno še zato ne, ker se je vanj zaletel eden izmed novih težkih tramvajskih pogonskih voz. Zadnji del priklopnega voza se je pri udarcu hudo strl. Ker je bil voz precej zaseden, je več potnikov bilo ranjenih. Tako sta dva imela zlomljene roke, več drugih pa je dobilo manjše poškodbe. Ranjenecm so takoj prišlo k pomoči ostali potniki. Tako je nekli zdravnik takoj pomagal potniku, ki je dobil pri trku globoko rano na vratu, in ga odpeljal z avtoizvoščkom v bolnišnico. Posebno lepo in požrtvovalno pa so se pri nesreči vedli italijanski vojaki. Tako je neki italijanski častnik naložil ženo in dekle in ju odpeljal proti bolnišnici. Nekli italijanski inženir pa je organiziral italijanske vojake, ki so skupno z domačini nudili ponesrečenem vso prvo pomoč in vzpostavili red. Reševalci so bili tudi zelo hitro na mestu, tako da so prišli vsi ponesrečenci čimprej v bolnišnico. — Zlomljeno desno nogo ima Nadrag Frančiška, zlomljeno delno roko pa Magolici Ana, medtem ko ima Klopčar Ivan globoko rano na vratu, hudo potolčena po telesu pa sta Mihelič Frančiška in Baloh Tilka. Ponesrečenci se vsi počutijo dobro in lahko rečemo, da je bila sreča v nesreči, da trk ni zahteval smrtnih žrtv. Promet je zaradi nesreče bil dalj časa prekinjen, ker je priklopní voz iztiril. Tehnično osebje je iztirjeni priklopní voz odstranilo s tramvajskih tračnic, nakar je bil promet zopet vzpostavljen.

Dober dijak odgovarja.

Učiteljica: »Tonček, kje je Mrto morje?«

Tonček: »Ne vem, gospa.«

Učiteljica: »Ti gotovo ne veš, da je sploh na avetu Mrto morje!«

Tonček: »Res ne vem, gospa. Saj niti ališal nisem, da bi bilo katero zmolet.«

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Zelesna maska (Maschera di ferro)

Slaven le velonapet film po A. Dumaso-romanu. Borba dveh bratov dvoječkov za francoski prestol. Louis Hayward, Jean Donnely, J. Schildkraut. Film v celoti opremljen s slovenskimi napisi

Kino Union, telefon 22-21

Danes poslednjič!

Robin Hood Zapada

Fantastična zgodba, ki jo preveča ljubezen in junaštvo

Kino Sloga, telefon 27-30

Velika ljubzenska drama dveh stoletij

Polnočni čar

(Incanto di mezzanotte)

Guido Notari - Germana Paolieri - Nerio Bernardi

Kino Matica, telefon 22-41

Droblne novice

Koledar

Torek, 15. julija: Henrik I. cesar; Vladimir, kralj; Bonoza, mučenica; Justa, mučenica.

Sreda, 16. julija: Karmelska Mati božja; Rajnelda, devica in mučenica.

Lunina sprememba: zadnji krajec ob 9.07. Herschel napoveduje spremenljivo vreme.

Novi grobovi

↑ V Ljubljani je umrla gospa Fani Legat roj. Lehar. Pogreb bo v torek, 15. julija ob pol petih popoldne z žal, kapela sv. Frančiška, na pokopališču k Sv. Križu. Naj ji sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Poročila sta se g. dr. Dežman Tone in gđ. Šantič Vera. Iskreno čestitam.

Darujte za uboge jetične bolnike! Podprite protituberkulozno borbo bolnim v pomoč, sebi v korist! — Protituberkulozna zveza v Ljubljani. — Poštni ček, račun št. 15.531

— Nenadna smrt katoliškega akademika. V nedeljo, 13. t. m. ob štirih popoldne je umrl pri kopanju v Krki blizu Žužemberka vzorni akademik montanist Ciril Plevel, doma iz Zaloga, fara Cerklje na Gorenjskem. Čez počitnice je pomagal pri poljskih delih pri dobrih ljudeh v Sodinji vasi pri Žužemberku. Skrbeli so zanj kot za lastnega sina in vsa sosesa ga je že vzljubila kot zgledega in ljubeznivega mladika. Naj se veseli pri Bogu, njegovim sorodnikom iskreno sožalje. — Pogreb bo v torek, 15. t. m. v Žužemberku po prihodu avtobusa.

— Vročina pritiska. Ta mesec je sedaj že devet dni, ko vlada v naših krajih zelo sončno vreme. Vročina pritiska od dne do dne in sodeč po jutranjih vremenskih znakih in pojavih lahko računamo, da bodo nastopili še prav vroči dnevi, ki prinesejo po mnogih kraških krajih pomanjkanje vode in tudi nevarno sušo. Vrtnarji in zelenjadarji že sedaj vsako jutro, čez dan in posebno zvečer marljivo namakajo nasade, rože, posebno pa zelenjadne gredice. Letos je bil Medard, 8. junij v pogledu vremena oblačen, celo malce deževen. Zato so stari vremenarji, ki se zanašajo na Medarda, bili zelo pesimistični in so napovedovali, da bo slabo, večidel deževno vreme skozi 40 dni. Od 8. junija naprej je bilo za znamenanih od konca junija kar 16 deževnih dni, ko se je zilo na mesto in okolico 144,3 m/m dežja. V juliju smo imeli doslej samo 4 deževne dneve in je padlo do 8,6 m/m dežja, tako da smo sedaj v Medardovi vremenski dobi imeli od 40 dni že 20 deževnih s 152,9 m/m dežja, ko je bilo lani Medarda 26 dni deževnih s 191,9 m/m dežja. Lani 30. junija je bila najvišja temperatura +28,4 stop., letos 27. junija je bila pa +30,6 stop. C. V ponedeljek je pritisk huda vročina in je termometer popoldne kazal v senci +31 stop. C.

Ljubljana

↑ Prihodni koncert v ciklu italijanskih umetnikov bo v ponedeljek, dne 21. 21. t. m. v veliki Filharmonični dvorani. Izvajal ga bo odlični italijanski čelist Arturo Bonucci, katerega smo prvič slišali na koncertu italijanskega tria dne 30. m. m. Tudi ta koncert bo pod pokroviteljstvom Visokega komisariata in so vstopnice od dancas naprej v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice.

↑ Recitacijski večer Cvetka Golarja. V petek, 18. t. m. bo imel znani pesnik Sorškega polja in Slovenskih goric Cvetko Golar svoj recitacijski večer, na katerem bosta brala njegove pesmi g. Vaelav Deržaj in ga. Gabrijelčičeva, članica Narodnega gledališča v Ljubljani. Cvetko Golar se mudi sedaj stalno v Ljubljani, s svojo pesmijo pa se mudi pri slovenski zemlji in njenem ratarju, v Jeruzalemskih gorah in na Gorenjskem, med starimi vinogradniki in zdravju polja, katerega najdišči pesnik po Murnu je prav on. S svojimi pesniškimi zbirkami Pisano polje, Rožni grm, Klasje zori, zbirkami kmečkih novel in mladinskih pesmi ter raznih antologij si je pridobil ime dobrega pesnika, ki danes, ob obnovljeni ljubezni do domačih motivov in domače zemlje, dobiva na veljavi. S svojimi dramami Vdova Rošinka, Zapeljivka in drugimi je znal spretno uporabiti kmečko ornamentiko in simboliko, dasi je nekajkrat segel preko okusa. Ta recitacijski večer ga bo pokazal v novi sveži rasti, saj bodo vse pesmi — razen dveh: V prostost z menoj, Pismo Maji — nove stvaritve. Že zato bo ta recitacijski večer nad vse zanimiv ter vabimo vse prijatelje slovenskega pesništva, predvsem pa tudi slovenske zemlje ter kmečke romantike na pesniški večer tega slovenskega pesniškega Gasparja — Cvetka Golarja.

↑ Duhovne vaje za gospe in matere bodo v Lichthurnovem zavodu od 14. do 18. julija. Tudi duhovnih vaj se lahko udeležijo tudi one gospe, ki žele prihajati samo h govorom. Pričetek duhovnih vaj je v ponedeljek ob sedmih zvečer; takrat zvedo nadaljnji spored. Prisrčno vabljeni!

↑ Duhovne vaje za učitelje bodo pri uršulinkah od 21. do 25. julija. Začetek 21. julija ob 6. uri zvečer. Naslednja dva dni bo tečaj K.A. Prosimo, pridite! 26. julija bo ob 1/8. uri sv. maša za pokojno Vido Jaklič.

↑ Vajenci strok, nadaljevalne šole za stavbne obrti v Ljubljani naj dignejo sprave pri upraviteljstvu na Grabnu od 14. do 19. julija 1941 od 9 do 10.

↑ Več boljših sob mestno poglavarstvo zlasti v središču mesta nujno potrebuje za nastanitev višjega uradništva iz Rima, zato pa spet prosi lastnike večjih stanovanj, naj zlasti lepe sobe s souporabo kopalnice takoj naznanijo v mestnem glavnem vložku soba št. 1 v pritličju hiše na Mestnem trgu št. 27. Zlasti tisti meščani, ki gredo na počitnice, bi lahko oblastem napravili veliko uslugo z odstopitvijo svojih stanovanj in sob, saj gospodje ostanejo več tednov v Ljubljani. Spet pa opozarjamo vse tiste, ki so njih podnajemniki odpotovali, naj svoje sobe takoj spet naznanijo.

↑ Namesto venca na grob učitelja gđ. Vidi Jakličevi je darovala upokojena učiteljica Francka Bezlajeva Elizabetni konferenci sv. Družine v Mostah 50 lir, kakor ji konferenca izreka iskreno zahvalo.

— **Važno za trafikante.** Združenje trafikantov obvešča vse člane, da z dnem 31. julija poteče rok za izmenjavo javnih napisov. Po tem datumu morajo biti odstranjeni vsi napisi, ki ne soglašajo z uredbo Visokega Komisariata o dvojezičnih napisih. Ker pa so trafikanti sami napravljali zelo različne napise, je tobačna tovarna predpisala enotne napise za vse trafike, ki spadajo pod Ljubljansko provinco. Vsi dosedanja napisi so po omenjenem datumu neveljavni, ker se nobeden ne sklada z uredbo, ki določuje v glavnem, da mora biti besedilo italijansko na prvem mestu ter temu ustrezajoče slovensko besedilo z enakimi črkami. S tem odpade beseda »trafikac«. Predpisane tablice iz kartona se dobijo pri vseh glavnih zalagah ljubljanske province. Predpisana tablica je za vsakega prodajalca tobaka obvezna ter so o tem vse finančne kontrole obveščene službenim putem.

— **Zivinski sejem za prašite, govedo in konje** bo v ponedeljek po sv. Jakobu, 28. julija 1941 pri Materi božji Dobrega sveta na Slinovcih pri Kostanjevici.

— **Požar pri Metliki.** V noč od petka na soboto 12. julija se je ob pol dvanajstih oglasila na metliški koli sirena. Izra hriba na severovzhodni strani Metlike se je ožarjen od uničujočih plamenov valil proti nebu grozeč stebel dima. Gorelo je v Soržakih, deset minut od mesta, pri posestniku Simončiču. Kmalu po izbruhu požara je prispela na kraj požara brigada iz Metlike, ki pa zaradi okvare na ceveh precej časa ni mogla stopiti v akcijo. Za njo je prispela brigada iz Rosalnice in prva začela gasiti Obema se je posrečilo požar omejiti, kar je veliko, kajti vsa poslopja v najbližji okolici so krita s slamo. Kako je nastal požar, ni popolnoma jasno. Zdi se, da je nekdo v hlevu po neprevidnosti odrgel gorečo cigareto. Hlev je bil namreč prvi v plamenih. Živino so vsi rešili. Nato se je vnela še kašča. Tu je škoda velika, kajti v njej niso imeli shranjenega samo žita in moke, marveč tudi vsa mast in meso, vsa zimska obleka, odeje, posteljno perilo, domače platno in tudi volovsko vprego ter vse poljsko orodje. In od vsega tega niso prav ničesar rešili. Posestnik Simončič trpi veliko škodo, ki na žalost niti malo ni krita z zavarovalnico. Zavarovan je sicer bil, toda le za neznatno vsoto 1500 Din na vsa gospodarska poslopja.

— **Navijalci in verižniki.** Za prihodnje dneve je razpisanih več kazenskih razprav na okrožnem sodišču v Ljubljani pred sodnikom povodcem proti verižnikom, draginjarjem in navijalcem cen, kakor tudi proti nekaterim brezvestnim ljudem, ki so zahtevali za razne življenjske potrebščine pretirane zneske nad najvišjimi, od oblasti dovoljenimi cenami. Po splošnem tedenskem pregledu je bilo od 7. do 12. julija pri okrajnem sodišču podanih 5 novih ovadb proti verižnikom in navijalcem, tako da je sedaj pri okrajnem sodišču od poprej dalje tekočih 29 kazenskih zadev, ki vsebujejo razne prestopke po čl. 2, 7, 11 in 8 uredbe o pobijanju draginje. Od srede junija naprej je bilo izrečenih 7 oprostilnih sodb, obsojenih je bilo zadnjič čas 3 oseb. Na prizivnem sodišču se nahaja 9 kazenskih zadev, ker so se proti prvi sodbi pritožili tako obsojenci, kakor tudi državni tožilci. V 11 zadevah trajajo še kazenske poizvedbe.

↑ **Nedelja — dan kopalcev in nabiralcev jagod.** Zadnja nedelja je bila najprikladnejša in najprijetnejša vsem kopalcem in nabiralcem gozdnih sadežev, posebno rdečih jagod in malin. Velike skupine mladine in tudi starine so se pomikale že dopoldne, osobito pa popoldne na vse smeri iz mesta do najrazličnejših protih kopašč ob Ljubljani. Gruberjevem prekopu, deloma ob Savi in vseh mogočih potokih. Po nekaterih krajih je vladalo pravcato vrvenje do poznega večera. Kakor je videti, bodo letos kopalci in kopalke prišli na svoj račun. Mnogo ljubiteljev narave je krenilo v razne kraje na Dolenjsko, proti Iškemu Vintgarju, v borovniški Pekel in drugam.

↑ **Zadnja opereta,** ki jo uprizarja Opera v tekoči sezoni je Schubert-Berthjeva spevor igr »PRI TREH MLADENKAH«. Za občinstvo, ki ljubi solidno, melodiozno in pristrčno glasbo, bo poset te spevoigre zadovoljstvo. Peli bodo: Janko, Vidaličeva, Polajnarjeva, Barbičeva, Zupan, Poličeva, Španova, B. in M. Sanci. Dirigent: D. Zebre. Režiser: D. Zupan. Drevi v torek ob 20 h predstava za red torek.

↑ **Pod muzikalnim vodstvom dr. Švare in v režiji inž. Golovina** bodo peli v sredo 16. t. m. Gotovčeva opera »ERO Z ONEGA SVETA«. Li-breto je posnet po znani zgodbi o mladem pretkancu, ki pride iz rajas in prevari ljudi za denar, dekle in konja. Muzikalno mikavna zasnova temelji na folklornih dalmatinskih in liških napevih. Glavno žensko partijo bo pela Ileybalova, glavno moško odn. naslovno partijo pa Franc. nadalje bodo sodelovali: Lupša, Kogejeva, Dolničar.

↑ **Sojina moka na mestnih tržnicah** gre prav hitro v denar, ker gospodinje ne morejo prehlaviti izdatnosti in okusnosti kruha, zmesenega iz enotne in sojine moke. Kakorim gospodinjam je bolj všeč kruh, ki mu je primšana tretjina sojine moke, druge so pa spet bolj zadovoljne s kruhom, če enotni moki pridajo samo četrtino sojine moke. Spet pa opozarjamo, da je sojina moka treba posebej zamesti in šele potem dodati testu iz enotne moke. Treba je tudi malo več kvasa in tak kruh prav dobro zapeči. V prvi vrsti so pa gospodinje s sojino moko zadovoljne zato, ker jo lahko vsaka dobi tudi po več kilogramov skupaj ter kilogram velja samo 5 din. Opozarjamo torej predvsem tiste gospodinje, ki še niso poskusile speči kruha s primeso sojine moke, naj to takoj store, da se same prepričajo, kako dobro njih družine zadovoljuje s takim kruhom, saj je mnogo bolj redilen kakor najboljši pšenični kruh. Za vse prebivalstvo bi bilo pa tudi zelo koristno, če bi naše gospodinske organizacije objavile recepte, kako je mogoče tudi pri raznih jedilih koristno porabiti sojino moko. Naše mesto ima med svojimi kuharicami in kuharji prave umetnike ter tudi nekaj strokovnjakov za sodobno živilsko stroko, zato pa prosimo, naj s svojim znanjem v teh časih koristijo tudi splošnosti z raznovrstnimi recepti za uporabo sojine moke v kuhinji.

↑ **Prijava vseh zalog surove ali žgane kave,** Mestni preskrbovalni urad opozarja vse trgovce na debelo in na drobno, zadrage, civilne za-

jednice, hotele, restavracije, gostilne, kavarne, pensione in podobne obrate, da morajo po odredbi visokega komisarija z dne 7. t. m. naznati vsi zalogo surove ali žgane kave v II. nadstropju Mestnega doma najkasneje do srede 16. julija.

↑ **Maksimalne cene za povrtnino in razne sadeže** je po pooblastitvi Visokega komisariata mestni tržni urad spet določil dogovorno z zastopnicami gospodinj in prodajalk za ta teden. Po določitvi teh cen ne sme v Ljubljani nihče prodajati navedenih pridelkov po višjih cenah, pač pa se bo gotovo že med tednom nekaj živl pocenilo. Maksimalne cene so naslednje: kole-raba 1,50 lir, rdeča pesa 2 liri, domači stročji fižol 3,50 lir, novi krompir 1,90 lir in zeljnate glave 2,25 lir za kilogram; liter lisičk 1,50 lir, borovnic 2 liri, rdečih jagod 5 lir in šopek s štirimi korenčki srednje debeline 0,20 lire.

↑ **Vežbanje hišnih zaščitnih nadzornikov.** Mestni zaščitni oddelk opozarja vse hišne posestnike v občini, da je zaščitna šola dosedaj izvežbala hišne zaščitne nadzornike v ožjem nevarnostnem okolišu, t. i. v tistih delih mesta, kjer je nevarnost pred škodo zaradi napadov iz zraka kakor tudi nevarnost večjih požarov največja. V tem okolišu je bilo vežbanje hišnih nadzornikov obvezno, ker je tudi izvedba vseh predpisov hišne zaščite v tem okolišu obvezna. Sami hišni posestniki so pa pripravljeni, da bi bilo zelo koristno, če bi tudi v tako imenovanem širšem nevarnostnem okolišu imela vsaka hiša izvežbanega hišnega nadzornika. Zato je pričela mestna zaščitna šola z vežbanjem hišnih nadzornikov tudi za ta okoliš. V ta namen vabi mestni zaščitni oddelk vse hišne posestnike širšega nevarnostnega okoliša, ki doslej še niso dobili evidenčnih listov za izpolnitev ali pa že predlagani hišni nadzornik še ni bil klican na tečaj, naj pristo-volno naznanijo za hišnega nadzornika primerno osebo. Prijave sprejema mestna zaščitna šola v Mestnem domu, levo stopnišče, I. nadstropje (pod mestnim fizikatom), do vključne sobote 19. julija med uradnimi urami, kjer do-be tudi vsa potrebna navodila. Na prijavi mora biti čitljivo zapisano ime ulice in hišna šte-vilka poslopja, prav tako pa tudi ime in pri-mek hišnega gospodarja, nadalje ime, priimek, poklic in rojstno leto predlaganega hišnega nad-zornika ter morebitne želje glede časa tečaja. Tečaj se bodo pričeli v ponedeljek 21. julija ter bodo popoldanski od 16. do 20. ure ali pa večerni od 20.30 do 22.30 ure. Če bo dovolj interesentov, bodo tečaji tudi dopoldne. Tečaj bo trajal tri dni po dve uri. Posebno pa še opozarjamo, da sme biti hišni nadzornik le tak moški, ki stanuje v hiši, predvsem pa go-spodar sam.

↑ **En dan stara piščeta** bo mestna občina ljubljanska oddajala po režijski ceni in zato naj se interesi čimprej javijo med uradnimi urami v sobi št. 35 mestnega gospodarskega oddelka v Beethovnovi ulici št. 7-II. Mestna občina bo oddajala piščeta po največ štajerskih kokoših, da oskrbi ljudi, ki imajo za to primeren prostor, krmo in veselje, s piščanci, da bodo lastniki že nekaj me-secev imeli precej zlasti bolnikom in bolnicam po-trebnega kokoškega mesa, ki ga sedaj mestnemu prebivalstvu tako primanjkuje.

↑ **Prodajalci borovnic in jagod na trgu.** Mestno tržno nadzorstvo je obesilo na vogal semenišča na prav viden prostor črno desko, na kateri so dnevno označene cene vsake gozdnih sadežev, ki se prodajajo na prostoru med semeniščem in škofjsko palačo. V ponedeljek, ko je bilo napredaj precej borovnic in tudi rdečih jagod, saj je bilo nedeljsko vreme zelo ugodno za nabiranje, so nekatere prodajalke skušale ignorirati na deski napisane cene, ki so bile določene za borovnice 2 liri liter in za rdeče jagode 5 lir liter. Mnoge so zahte-vale kar 50 stotnik nad maksimalno ceno. Kupovalke so kmalu napravile red in poučile prodajalke, da jih naznanijo tržnemu nadzorstvu. To je zaleglo. Pojavljajo se pa med ku-povalkami neke ženske, ki hočejo borovnice in jagode preplačati. Neke take jo je hitro od-kurila ko je videla, da se čujejo odločni pro-testi drugih gospodinj. Zanimivo je, da je bil pretekli teden rekorden naval prodajalk goz-dnih sadežev na trg. Bilo jih je nad 1500 v vseh dneh, ki so prodale do 20.000 litrov bo-rovnic in jagod, kar pomeni prav čeden de-narni promet.

Gledališče

Opera. Torek, 15. julija: »Pri treh mla-denkah«. Red torek. — Sreda, 16. julija: »Ero z onega sveta«. Red Sreda.

Radio Ljubljana

Torek, 15. julija. 7.30 poročila v slovenščini — 7.45 slovenska glasba. Med odmorom ob 8 napoved časa iz Rima — 8.15 poročila v italijanščini — 12.30 poročila v slovenščini — 12.45 petje in me-lodije — 13 napoved časa, poročila v italijanščini — 13.15 uradno vojno poročilo v slovenščini — 13.17 radijski orkester pod vodstvom Draga Maria Sijanca — 14 poročila v italijanščini — 14.15 or-kester pod vodstvom mojstra Zeme-ta — 14.45 po-ročila v slovenščini — 17.15 koncert tenorista Ivana Francja — 19.30 poročila v slovenščini — 19.45 pisana glasba — 20 napoved časa, poročila v ita-lijanščini — 20.20 pogovor v slovenščini — 20.30 »Lucia di Lammermoor«, opera v treh dejanjih Gaetana Donizettija. Med odmori: okrog 21.10 be-seda v slovenščini, 21.55 pogovor v slovenščini. Po operi okrog 22.50 poročila v slovenščini.

Novo mesto

↑ **Vesti iz ženske bolnišnice.** S kolesa je padla živilska vajenka v Novem mestu Anica Zibertova. Pri padcu si je poškodovala roko in nogo in se je morala po pomoč zateči v bolnišnico. — S podstreš-ja je padla 60 letna Francka Hrenova iz Praproč v občini Žužemberk. Z zlomljeno nogo so jo pre-peljali v bolnišnico, kjer so jo pridržali. — V jezi je 70 letno Marijo Špelčičevo, od nekod iz občine Dobrič, njen mož s tako silo pritisnil ob tla, da ji je izstopila kost v gležnju. Prepeljati so jo mo-rali v bolnišnico, kjer se bo morala dalj časa zdraviti.

↑ **Vrečico smodnika** je zažgal. V kandijski bol-nišnici je z močnimi poškodbami na obrazu in na očesu prišel 17 letni Franc Hrastar iz Goine vasi. Priprivedoval je, da je v gozdu našel majhen za-voječek smodnika. Nekaj ga je zmotilo, pa je smod-nik zažgal. Plameni zažganega smodnika so mu udarili v obraz in mu povzročili močne opekline, poleg tega pa tudi hudo poškodovalo oko. V kan-dijski bolnišnici so mu nudili prvo pomoč, potem pa so ga zaradi nevarnosti za oko poslali v Ljub-ljano na očesni oddelk tamkajšnje bolnišnice. Kakor izgleda, se ljudje vključ v številnim opom-i-nom in ponovnim nesrečam niso spametovali in še vedno ne verjamejo, da je igra z municijo in smod-nikom nevarna reč.

↑ **Inspekcija cestnih del.** V soboto, dne 5. ju-nija, sta si cestna dela v Tihobroju pri Mirni ogle-dala inž. Aldo Farina in dr. Bruno Olivetto, ki sta tjakaj prišla v spremstvu načelnika tehničnega od-

delka inž. Rueha in inž. Porente. Komisija si je ogledala cestna dela, ki se trenutno tamkaj oprav-ljajo na pokrajinski cesti II. reda, ki vodi iz Litije v Mirno in ki je bila že v tako slabem stanju, da je bil promet na tej cesti že kako leto sem skoraj nemogoč. V Mirni je komisija sprejel tehnični vodja novomeške okrajnega cestnega odbora, ki je tudi tolmačil dosedanja cestna dela na tem od-seku. Komisija je obljubila, da bo v najkrajšem času odobren in nakazan kredit 100.000 lir. S tem denarjem bo omogočeno še letos izvršiti vsa dela na prvem odseku te ceste. Prebivalstvo, ki je za-interesirano na tej cesti, bo to vest vzel z vse-ljem na znanje in bo Ekse. Visokemu Komisarju za njegovo skrb za izgradnjo te ceste iskreno hva-ležno.

Mokronog

↑ **Novega zdravnika** je dobil Mokronog v osebi g. dr. Karla Mušiča. Bili smo že dalj časa brez njega, ker se je prejšnji zdravnik g. dr. Skulj že pred meseci preselil v Kranj. G. zdravniku želimo mnogo uspeha.

↑ **Letošnja žitna letina** kaže dobro, akoravno so zadnje nevihte žito nekoliko škodile, da je po ne-katerih krajih nekoliko poleglo. Pridelek sena je bil zaradi predolge zime bolj slab. Tudi sadna letina bo letos slaba. Precej dobro pa kažejo vino-gradi.

↑ **Brezplačno dajejo hrano** italijanske oblasti revnejšim v Mokronogu. Vsakokrat ob delitvi hrane vsakom vidimo tudi celo vrsto otrok s poso-dami, ko prejemajo hrano za sebe in druge člane družine. Rečejo so za to dobrote zelo hvaležni.

↑ **Ker bo tudi letos uprava »Slovenca«** izdala »Slovenčev koledar«, ki je res nekaj edinstvenega in bo izdanih le toliko izvodov, kolikor bo pred-naročil, vabimo vse naročnike naših časopisov, da ga takoj naroče. Naročite ga lahko tudi pri krajev-nemu zastopniku Struher Tonetu.

Iz Gorenjske

↑ **Prvi vlak z Jesenic v Radovljico.** Organiza-cija Tot je skupno s Kranjsko industrijsko družbo na Jesenicah v razmeroma zelo kratkem času po-pravila železniški most pri Žirovnici, ki ga je bila razstrelila umikajoča se bivša jugoslovska ar-mada. Zato je sedaj vzpostavljen že tudi redni žo-lezniški promet med Jesenicami in Radovljico.

↑ **V Gorjah je umrla znana posestnica** in gostil-ničarka Ivana Cerne.

↑ **Na Bledu je umrl pri kopanju** 10 letni Fer-dinand Schweiger iz Celovca. Utopljenčev truplo so našli šele drugi dan.

↑ **Razširitev škofjeloškega vodovoda.** V Škofji Loki pridno razširjajo vodovodno omrežje. Pa tudi drugače je v Škofji Loki gradbena delavnost pre-cej živahna. Tako pripravljajo v kamnolomu podjetje Friedl-Madile stavbne kamne za predvidena veli-kopetna gradbena dela na zasadenem ozemlju. Prav tako bodo v kratkem izročili v promet tudi most pri klobučarni. Novo obliko je dobil tudi Glavni trg, ki je sedaj asfaltiran. Na ta trg se je preselil v nove prostore tudi zvočni kino.

↑ **V Domžalah** je strela udarila v kozelec po-sestnika Vincenca Habijana. Požar je uničil spravl-jeno seno in poljedelsko orodje. Gasilec iz Doba in Vira se je po napornem delu posrečilo požar omejiti in preprečiti še večjo nesrečo.

Mišek POŠTNI PILOT

»Katero bitje pa je tole tam spodaj?« je vprašal. »Zdi se mi, da ga poznam. Čakajte, zdajle

ga bom zastrašil! In spustil je letalo niže in kapitan na letališču je telebnil po dolgem in po širokem.

»Je, je, kako ga je strahl! se je zarežal Mišek, ne vedoč, da je to kapitan.

Kot bi trenil, je bilo letalo tako nizko pri tleh, da se je podrsalo po pesku, a tedajci so se Mišku od groze naježili lasje na glavi. Ali je mogoče? Ali se bo zdajle vse raztreslo? In je

tole kapitan? Pa če telebne vprav v Suhca, ki je od strahu zanj kar trepetal na letališču?

»Kapitan Zamašek!« je zavpil Mišek, ves mo-ker od potu.

Treba bi bilo okreniti na desno, a tedaj so se mu odprla vrata, da se je komaj še obrnil v letalu.

KULTURNI OBZORNIK

Koncert solistov Kraljeve Opere iz Rima

V četrtak je Glasbena Matica ljubljanska priredila ob petih popoldne na Kongresnem trgu koncert solistov rimske Kraljeve Opere. Na tej priložnosti, ki je bila namenjena večji masi poslušalcev, ki pa niso mogli priti v gledališče, so isti imeli priložnost spoznati in slišati po širšem svetu znane pevce: Benjamina Giglia, Marijo Caniglia, Medero Limberti, Gina Becchi, najboljši soliste rimske operne skupine; dalje smo slišali še Tino Macchia in Marijo Huder. Na klavirju sta pevce spremljala gg. Rainold Zomboni in Nikolaj Rucci.

G. Benjamin Gigli je bil boljše disponiran kakor v »Traviatu« ter je z veliko kulturo oblikoval v ariji iz Giordanovega dela »André Chénier«. S toploto oblikovalne silnosti je izvedel de Crescenzo »Rondini al nido«. Poleg teh dveh stvari je še dodal dve lahki popularni pesmi, ki jih je z odgovarjajočo priprosto iskreno podal v estetski učinkovitosti.

Ga. Marija Caniglia, ki smo jo že prejšnji dan spoznali v gledališču v vlogi Violetke kot ne navadno kvalitetno pevko in igralko, je tudi ob tej priložnosti nudila s svojim lepim in prodornim glasom močno oblikovani spev iz Verdijevega »Trubadurja«, »D'amor sull'ali rose« in pa iz »Andrea Cheniera« »La mamma morta«. Njen polno zveneči glas je po svoji voluminoznosti na prostem prišel najbolj do veljave. Ponovno je ga. Caniglia potrdila sloves izredne pevke, ki poleg lepega glasu razpolaga tudi s pomembno oblikovalno kulturo in s podoživljajočo silnostjo in globino v nič manjši meri kakor g. Gigli.

Med visoke oblikovalce uvršča petje baritonista g. Gina Becchi, ki ima prav žametno mehak visok baritonisti glas. Töne posebno lepo izjaja v višjih legah. Iz umetniški zna g. Becchi izčrpa lepoto v vsej danosti in z močjo prvine silnosti poistvariti v nazorno podani obliki, ki nudi

nekaj prepričevalnega, iskreno toplega in lepega. Iz Verdijevega »Plesa v maskah« je pel »Eri tu che machiavi quell'anima«, za tem pa Figarovo kavatino iz Rossinijevega »Seviljskega brivca«.

Ga. Medera Limberti je mezosopranistka velikega obsega, dobrih višinskih tonov, precizna v izvajanju z živim smislom za muziciranje v linearnem oblikovanju Mozartove in Donizettijeve glasbe. Prvega je zapela arijo iz »Figarove svetbe«, drugega arijo iz »Favorite«. Po izvedbi teh del izpričuje visoko muzikalno kulturo in pristnost za muziciranje v dovršeno oblikovanih frazah. Pri tem se odlikuje tudi po popolni tehnično izvajalni strani.

Dva speva iz Puccinijeve opere »Bohème« je zapela z lepim lirčnim glasom ga. Tina Macchia v profinjenem niansiranju, ga. Marija Huder pa arijo Mussette iz iste opere ter spev iz Cilejeve »Adriane Lecouvreur«.

Iz Verdijeve opere »Moč usode« sta oblikovalno prepričljivo izvedla duet g. Benjamina Gigli in g. Gino Becchi do močnega estetskega učinka. — Dobra je bila spremljava pianistov gg. Rainolda Zombonia in Nikolaja Ruccia. — Koncertu so utisnili zlasti prvi štirje pevci visoko kvaliteto.

Kongresni trg, oziroma prostor pred nunsko cerkvijo je morda najboljši večji prostor v akustičnem pogledu, vendar mu manjka zaprtega ozadja. Zato se je marsikaj finega zgubilo. Toda, žal, da razen unionske dvorane nimamo večjega prostora in večjega boljšega prostora tudi na prostem ne. — Pred začetkom koncerta je igrala tudi godba grenadirjev. — Močno je motil okoliški šum in zlasti zvonjenje ter proti koncu pripravljajoča se nevihta. Dež je predčasno zaključil uspehi koncert, ki ga je prenašala tudi radijska postaja. sil.

Pevska tekma v opernem gledališču

Kakor lansko leto, je tudi letos uprava Narodnega gledališča organizirala pevsko tekmo, na kateri naj bi se ugotovili in zbral ves dober pevski material; lanska tekma nam je pokazala v veliki pretežnosti dobre ženske glasove, dočim smo na nedeljski tekmi doživeli nemalo presenečenje, ko se nam je predstavilo lepo število tako iskanih tenorjev. Nikjer in od nikoder jih ni bilo — ker jih pač nismo znali poiskati niti v Ljubljani. Sedaj jih je pa morda zanimanje od lanskega leta privabilo na tekmo, kjer so izkazali lep glasovni material, celo pomembno muzikalno kulturo in nekateri že kar lepo tehnično sposobnost. Seveda ni mogoče presojati z merili poklicnih pevcev, toda tem razveseljivejši je pojav zdravih in svežih moči, ki ne razpolagajo še z dovršeno izoblikovanostjo, vendar pa izkazujejo lepo vrednostno stopnjo. Nastopilo je dva in dvajset pevki in pevcev, ki jih je za večerni nastop določila komisija na dopolnjenem izbirnem tekmovalstvu ob prav tako polni operi. Priglasilo se je letos manj pevcev, zato morda ni imela mnogo izbire med ženskimi glasovi, ki letos niso predstavljali niti po glasovni niti po izvajalni strani lanske kvalitete. Med dvaindvajsetimi je na večernem javnem nastopu podeljeno deset tenorjev, šest sopranistov, dve mezosopranistki, ena altistka, dva baritona in en basist ter glasovno še neopredeljen deček.

Med štirimi najboljšimi tenoristi je g. Jože Šegedin izrazilo lične barve, mehkega in toplega glasu. Odlikoval se je po smiselni interpretaciji arije iz Puccinijeve opere »Bohème«. Čista vokalizacija in lepo postiran ton v višinah, ki za nepoklicnega pevca v tem delu predstavljajo težave, ga po tehnični strani uvrščata med prve. Dovolj dobro je bilo tudi oblikovalno delovanje. Dodati je moral še Pavčičev pesem »Pred durmice«, ki jo je izvedel z enakim uspehom. — Drugi dober tenorist je g. Drago Čuden, ki ima razsežen glasovni obseg; lepo barvan glas je prodoren in izenačen, če izvzamem še nekoliko krčevite višine, ki bi jih ob pravilno izvežbanem dihanju v kratkem poravnil in izpopolnil. Smisel za oblikovanje je uvaževanja vreden; njegov nastop je dal vtis predhodnega šolanja in živga zanimanja za petje in oblikovanje. Glasovni material je bogat; nastop je pokazal vero v lepo bodočnost. Zapel je rožno arijo iz »Carmen«, ki jo je prav dobro oblikoval; dodati je moral še iz Verdijevega »Trubadurja«. — Tretji pomembni tenorist je g. Jože Šutej, pevec svežega glasu, znatnega obsega in prodoren. Polnočnočen glas izkazuje v vsem obsegu enotno barvan, v višinah zmogljiv ton. Zapel je v dostojni muzikalni oblikovitosti iz Forsterjevega »Gorenjskega slavčaka«. Tudi na ta zdrav pevski material je potrebno obrniti pozornost merodajnih činiteljev, kakor na četrtega tenorista g. Jože Leskovška, ki razpolaga s prav tako zdravim, svežim organom; koroško narodno pesem, prelepo »Gor čez izar«, je zapel z lepim, polnim glasom, toni so bili tudi v višinah zadovoljivo polni in zveneči. Odgovarjajoče preprosto je podal pesem brez običajnih sentimentalnih privškov in obliki deklamacij in njihovih značilnosti. — Med baritoni je zavzel vidno mesto g. Miro Gregorin; razpolaga z lepim, svetlim visokim baritoniskim glasom, ki ima v srednji in visoki legi znatno prodornost, to smo jo spoznali bolj v dodani Zajčevi pesmi »Vstani zora«, kajti Schumannova »Dva grenadirja« je za njegovo glasovno dispoziicijo prenežno pisana. Oblikoval je z neko dozorelostjo in učinkoval kot ostali prepričljivo. — Med ženskimi glasovi je po oblikovanju uspešna sopranistka gg. Anica Cepe, ki je zapela Smetanov »Poljub«. — Čeprav ni bila v petju dovolj dobra, vendar pa je izkazala močan glasovni material mezosopranistka gg. Dobrček Milena, ki je zapela arijo Carmen iz tretjega dejanja istoimenske opere. — Med tenoristi so uvaževanja vredni še mladi g. Aleksander Boštjančič, ki je zapel Karla Boštjančiča »Ob slovesu oblikovalno precej zadovoljivo, dalje vzbujajo pozornost g. Rudolf Franci, ki ni nudi na večernem nastopu toliko kakor na mnogo boljšem dopoldanskem, kjer je bil umirjenjši njegov glas in oblikovanje. Predvsem je bila zabrisana lepota tona. Vendar mu velja pozornost z ozirom na voluminozen glas. Dober glas ima tudi g. Garibaldi Radol, baritonist; zapel je iz Verdijeve »Traviate«. — Nastopilo so poleg teh še gg. sopranistka Regina Ostre (Adamič: »Na lipici zeleni«), tenorist Marijan Borštnik (»Daleko moj Split«), sopranistka Jozefina Klopčar (ruska narodna), sopranistka Anica Zirovnik Pavčič (»Cicibane«), sopranistka Branka Stergar (B. Šček: »Pomladanska«), tenorist Marijan Cankar, sopranistka Marija Gašperšič (N. Striof: »Priša je cesarski pot«), mezosopranistka Ivanka Černe (Schubert: »Serenada«),

sopranistka Erna Krže (Puccini: »Madame Butterfly«), lepo barvani tenorist Hieronim Zuncer (Flotow: »Marta«), basist Milan Kacijan (Čajkovski: »E. Onegin«) in mlajši, a koražni, glasovno še neopredeljeni g. Kovač, ki nam je zapel koroško narodno »Tam, kjer teče bistra Zilac«.

Po zaključeni tekmi so nastopile tri lanske letne tekmovalke, ki so že lani vzbudile pozornost, letos pa pokazale uspeh šolanja. So to gg. sopranistka Franciška Herc, altistka Katja Canga ter altistka Bogdana Stritarjeva. Napredek je viden pri vseh treh, pri gg. Stritarjevi pa se najbolj približuje popolnosti. Upamo, da bo tudi letošnja prireditev dala pobudo za enak uspeh v napredku tudi letošnjim tekmovalcem. Morda bodo ti nastopi le zbudili zanimanje kakšnega mecenata, ki se mu bo zasmilila slovenska glasbena kultura, ki jo gradijo talenti v revščini in nerazumevanju denarnih motogov; ti bi se lahko spomnili mecenstva pri drugih narodih. Pri nas jih ni mogoče naštet niti na pet prstov.

Po nastopu teh treh je bil razglašen izid glasovne občinstva in komisije, ki je nagradila šest najboljših: Anica Cepe (sopran), Drago Čuden (tenor), Miro Gregorin (bariton), Jože Leskovšek (tenor), Jože Šegedin (tenor) in Jože Šutej (tenor). Določitev komisije in izid javnega glasovanja odgovarjata najboljši kvaliteti omenjenih. sil.

»L'Italia che serive« (Italija, ki piše) se imenuje italijanska revija, ki že 24 let izhaja v Rimu. Vsebuje leposlovne, znanstvene, prirodopisne, gospodarsko-gospodinske in književne spise v poljudni obliki, ki so ponazorjeni s primernimi slikami in ilustracijami.

Pripravljanje italijanski kulturi. V brazilski prestolnici Rio de Janeiro je imela Akademija znatno slovesno sejo, ki je bila posvečena italijanski kulturi in znanosti. Na seji je bil tudi italijanski matematik, prof. Gabriele Mannuano, ki je bil poklican, da bo imel na filozofski fakulteti brazilske univerze svoja predavanja.

Zborovanje italijanske Kraljevske Akademije. Nedavno je bilo zborovanje Kraljevske italijanske Akademije, ki ji je prisostvoval tudi Kralj in Cesar Viktor Emanuel III. in mnogo političnih in vojaških osebnosti. Predsednik Akademije gosp. Federzoni je prebral seznam delovanja v tem letu. Mimo tega je bila podeljena prof. Mariju Salmiju nagrada Akademije za arheologijo in zgodovino. Nagrado za normalno in patološko fiziologijo pa je prejel profesor Giulio Pupilli.

Še o novem načinu razdeljevanja mesa

Razglas novega načina razdeljevanja mesa je danes že nalepljen po vsem mestu in vzbujajo posebno pri gospodinjah, zlasti manj premožnih slojev, splošno zadovoljnost. Tudi ta razglas smatra naša javnost za dokaz resnega prizadevanja tako Prehranjevalnega zavoda Visokega Komisarata kakor tudi mestnega preskrbovalnega urada, da bi bila živila čim najbolj pravično razdeljena in s tem tudi največji sloji obvarovani pomanjkanja. Sicer za meso še ne bomo dobili kart, kakor smo jih dobili za druga najpotrebnejša živila, pač pa bodo tudi za meso vpeljane knjižice omogočale najstrožje nadzorstvo razdeljevanja mesa, da mesa ne bodo dobili samo tisti, ki jim je cena postranska stvar, temveč bo vsaj košček govedine po znosni ceni na razpolago tudi delavcu, da se bo okrepčal z juho in mesom. Upoštevati namreč moramo, da so bili naši manj premožni in delavski sloji v prejšnjih časih v prvi vrsti navezani na mesno hrano, za katero ni treba toliko masti in drugih dodatkov kot za druge jedi. Za našega človeka je še vedno goveja juha s koščkom mesa najbolj cenjena hrana, čeprav nas sodobna znanost o živilih in prehrani uči, da imamo dosti drugih mnogo cenejših živil, ki so prav tako ali še bolj izdatna hrana kot je meso.

Sicer smo novi način razdeljevanja mesa že podrobno opisali in tudi z razglasom je vsa naša javnost že dosti poučena, vendar pa zaradi reda opozarjamo še posebno na razne datume, da delo v mestnem preskrbovalnem uradu zaradi zavlačevanja strank in mesarjev, ki ne bi o pravem času izpolnili potrebnih seznamov, ne bi zastajalo.

Do torka, 15. julija se mora vsak odjemalec mesa prijaviti najbližjemu ali pa tistemu mesarju, kjer je doslej jemal meso. Najkasneje do tega dne pa morajo tudi zavodi, gostinski obrati ter vse civilne in zavodske družine pri svojih me-

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino odreja na podlagi svoje naredbe št. 59 z dne 5. julija 1941-XIX:

Odobrujejo se priključena pravila za popis prebivalstva Ljubljanske pokrajine. Ljubljana, dne 9. julija 1941-XIX.

Visoki Komisar: Emilio Grazioli.

PRAVILA

1. Dne 31. julija 1941-XIX bo v vseh občinah Ljubljanske pokrajine popis prebivalstva. Vojaki italijanske oborožene sile vseh stopenj, vstevši Kr. Karabinjerje in Kr. finančno stražo, so izzeti od popisa.

Podatki o številčnem stanju in kakovostni sestavi prebivalstva o polnoči 31. julija 1941-XIX se zberejo s popisnimi polami, t. j. z družinskimi polami in polami za zajednice. Pojem rodbine in zajednice je razložen v splošnem navodilu št. 1 na prvi strani pole.

2. Na območju vsake občine opravijo popisovalci popisni postopek pod vodstvom župana ali komisarja in občinskega tajnika. Le-ta sta odgovorna, da ukreneta vse, kar je potrebno za pravilni potek popisnega postopka; popisovalci pa odgovarjajo za popolno izvršitev svoje naloge, zlasti za popolnost podatkov, t. j. za popis vseh rodbin in vseh zajednic v občini, kakor tudi za resničnost podatkov, ki jih dajo popisanci pismeno ali ustno.

3. V vsaki občini skrbita župan ali komisar in občinski tajnik za izbiro in imenovanje popisovalcev, ki jih mora biti toliko, kolikor jih je treba za pravilni potek dela, tako da se vsakemu popisovalcu naloži popis tolikega števila rodbin in zajednic, da ga delo ne preobremeni. Praviloma naj se določi vsakemu popisovalcu popis ne manj ko 100 in ne več ko 150 rodbin in zajednic.

Ozemlje, na katerem so nastanjene rodbine in zajednice, poverjene enemu popisovalcu za popis, je popisni okoliš; ta okoliš mora biti natančno in določno razmejen, da se prepreči vsak dejanski ali močiji poseg v sosedne okoliše in da ne bo dvojnega popisov ali pa kakih opustitev. Zaradi tega se razdeli vse občinsko ozemlje na ustrezno število popisnih okolišev. Popisni okoliši morajo biti označeni z zaporednimi številkami.

4. V glavnem kraju vsakega okraja se morajo zbrati na okrajnem načelnstvu na dan, ki je določen v popisnem razporedu, ob 10. uri župani ali komisarji in občinski tajniki okraja, da prejmejo potrebna navodila za izvedbo popisa. Nato pouče v dneh, ki so določeni v prej navedenem razporedu, župani ali komisarji in občinski tajniki popisovalce, katerih služba teče od dneva, navedenega v razporedu, ko naj se prično vročiti popisne pole in ki jim preneha služba brž ko se sestavi »Zbiralni pregled popisnih okolišev«.

5. Popisne pole je treba vročiti zadnjih pet dni pred dnevom popisa. Za to morajo skrbeti popisovalci, katerih vsak mora napraviti na posebnem obrazcu seznam vseh rodbin in zajednic, nastanjenih na območju njemu dodeljenega okoliša. Ustrezni obrazec ima naslov: »Stanje popisnega okoliša«.

Ob vročitvi vsake popisne pole mora popisovalec dati vsa potrebna pojasnila za natančno in lažjo izpolnitev te pole; nato potrdi rodbinski poglavar ali poglavar zajednice ali njegov namestnik s svojoročnim podpisom njen prejem v posebnem stolpcu »Stanja popisnega okoliša«.

Popisovalci morajo prijaviti rodbine, ki so v celoti in začasno odsotne iz občine, občinskega tajnika, ali mora uradno in po podatkih, ki jih ima, izpolniti ustrezne rodbinske pole.

6. Popisne pole se morajo pobrati v petih dneh po dnevnu popisa. Tudi to opravijo popisovalci, ki se morajo pri tej priložnosti pripricati, ali so bili odgovorni dani na vsa vprašanja in ali ustrezajo stanju rodbine ali zajednice na dan popisa (o polnoči 31. julija), poleg tega se morajo pripricati, če treba po listinah, ki jih imajo stranke, ali ustrezajo v popisni poli navedeni podatki resnici.

Če bi stranke zaradi nepismenosti ali iz drugih upoštevanja vrednih vzrokov popisnih pol ne izpolnile same, mora to storiti popisovalec po podatkih, ki jih daje stranke same. 7. V dneh, ki sledijo dnevnu popisa, izvršijo pokrajinski popisni nadzorniki in uradniki Osrednjega zavoda za statistiko v vsaki občini pregled neposredno pri rodbinah, da se prepreči o popolnosti podatkov in prijavi pri-stojnim oblastvom v nadaljnje poslovanje pri-mere opuščenega popisa in odgovorne osebe.

8. Občinski tajnik mora popisne pole sproti pregledati, kakor se oddajajo. Tudi župan ali komisar se mora pripricati s posameznimi delnimi pregledi popisnih pol o popolnosti in točnosti odgovorov, ki so jih dali popisanci. Pole

za katere se ugotovi, da niso popolno izpolnjene ali da niso v redu, se morajo vrniti popisancem, ki jih morajo s pomočjo popisovalcev izpopolniti ali spraviti v red. Ko se pole pregledajo in spravijo v red, se za vsako polo sestavi pregledna tabela, ki je v desnem spodnjem kotu na notranji strani pole.

Za sestavo pregledne pole se morajo pri posameznih stolpcih upoštevati naslednja navodila:

Stolpec 1 — vpisano mora biti skupno število DA (glede moških), navedenih v stolpcu 13 popisne pole;

Stolpec 2 — vpisano mora biti skupno število DA (glede žensk), navedenih v stolpcu 13 popisne pole;

Stolpec 3 — vpisano mora biti skupno število vseh DA, vpisanih v stolpcu 13 popisne pole;

Stolpec 4 — vpisano mora biti skupno število NE (glede moških), navedenih v stolpcu 13 popisne pole;

Stolpec 5 — vpisano mora biti skupno število NE (glede žensk), navedenih v stolpcu 13 popisne pole;

Stolpec 6 — vpisano mora biti skupno število vseh NE, navedenih v stolpcu 13 popisne pole;

Stolpec 7 — vpisano mora biti skupno število moških, navedenih v stolpcu 6 seznama B popisne pole;

Stolpec 8 — vpisano mora biti skupno število žensk v stolpcu 6 seznama B popisne pole;

Stolpec 9 — vpisano mora biti skupno število vseh oseb, navedenih v stolpcu 6 seznama B popisne pole;

Stolpec 10 — vpisana mora biti vsota števil, navedenih v stolpcih 1 in 6 pregledne tabele;

Stolpec 11 — vpisana mora biti vsota števil, navedenih v stolpcih 2 in 8 pregledne tabele;

Stolpec 12 — vpisana mora biti vsota števil, navedenih v stolpcih 3 in 9 pregledne tabele.

Po končanem pobiranju popisnih pol se mora občinski tajnik po pripomočkih, ki jih ima, prepričati, ali so bile popisane vse hiše in po možnosti tudi glede vseh stanovanj.

9. Ko se pregled konča in se pole spravijo v red kakor tudi sestavijo pregledne tabele, pri-merja občinski tajnik za vsak popisni okoliš rodbine in zajednice, navedene v »Stanju popisnega okoliša« z ustreznimi popisnimi polami in vnese v posebne stolpce tega »Stanja popisnega okoliša« številke iz zadnjih treh stolpcev preglednih tabel. Številke, ki se na ta način prepisejo v vse sezname, se seštevajo za vsak okoliš in nato za vso občino. Seštevki za vsako občino je treba nato vpisati v poseben obrazec (zeleni obrazec), ki ga je treba vročiti do vštete 12. avgusta pokrajinskemu nadzorniku.

10. Ko je dokončan ves poprej opisani postopek, mora občinski tajnik urediti popisne pole po vrstnem redu v »Stanju popisnega okoliša«.

Pole vsakega posameznega okoliša in ustrezno »Stanje popisnega okoliša« se morajo vložiti v mapo, ki ima na naslovni strani napisano ime občine in zaporedno številko popisnega okoliša.

Mape za okoliše se morajo urediti po njih zaporednih številkah in zaviti v enega ali več zavojev; na vsakem izmed njih mora biti navedeno ime občine s tiskanimi črkami.

Zavoji morajo biti tako napravljeni, da je vsebina dobro shranjena.

Ce gre za en sam zavo, mora imeti napis: »Edini zavo«. Če je več zavojev, mora biti na vsakem od njih zapisan ulomek, čigar imenovalec označuje skupno število zavojev, števec pa zaporedno številko vsakega zavoja, na pr. tako: 1/5; 2/5; 3/5; 4/5; 5/5.

Ce se smatra za umestno vložiti zavoje v lesene zavoje, morata biti na teh označeni ime občine kakor tudi število zavojev, enako kakor je bilo rečeno za zavoje.

Zavoje ali zavoje prevzame Pokrajinski popisni urad.

O zabojih ali zabojih (ki niso vloženi v zaboj) je treba napraviti seznam v dvojnem prepisu, iz katerega naj bodo razvidni: ime občine, število predanih zabojev ali zavojev (ki niso vloženi v zaboj), kakor tudi ura predaje. Prepis, ki ostane občini, mora po predaji — prevzemu podpisati prevzemnik gradiva; prepis seznama pa, ki se izda prevzemniku, mora podpisati občinski tajnik.

11. Pokrajinski popisni nadzorniki, ki prejmejo navodila in ki se jim začne služba na dan, določen v ta namen v popisnem razporedu, so podrejeni vodji Pokrajinskega popisnega urada. Poleg nalog, navedenih pod točko 7. teh pravil, morajo opravljati vse druge nadzorstvene posle ki so potrebni, da se ugotovi in zavarujeta pravilnost popisa ter natančna in pravočasna izvršitev nalog, ki so poverjene občinskim popisnim uradom.

12. Ko občinski popisni uradi popisne pole popolnijo, pregledajo in po potrebi spravijo v red, jih Pokrajinski popisni urad zaporedno in podrobno pregleda. Ta pregled izvrši osebje, ki ga ta urad za to sprejme in pouči.

13. Pokrajinski popisni nadzornikom, popisovalcem in revizorjem Pokrajinskega popisnega urada se priznajo za njih delo dnevnice; občinski tajnikom pa se prizna posebna nagrada; izmera prve in druge se sporoči a posebno okrožnico.

Likvidacija zgoraj navedenih dnevnice in nagrad v izmeri, ki jo določi omenjena okrožnica, je poverjena vodji Pokrajinskega popisnega urada po preloži dela, ki ga je posameznik opravil oprajoč se pri tem na poročila uradnikov Osrednjega zavoda za statistiko in na pregled popisnih pol.

Rdeči križ poroča

Namesto venca na grob pokojne ge. Trušne, vičeve so darovale stranke Pokojninskega zavoda na Brinju 100 Lir Rdečemu križu. Plemenitim darovalkam se Rdeči križ najlepše zahvaljuje.

Gospod Pertot Vojteh iz Akademskega kolegija naj se zgleda v naši pisarni zaradi nedostavljive pošte.

Pošto naj dvignejo v pisarni na Miklošičevi cesti 23 b: Barle Darko (sin Ante), inž. Nikolaev Mihajlo, Prebor Matija, Rolih Anica, Hrastelj Jože, dr. Jelen Stanko, rodbina Poljša iz Šiške.

V torek ob 11. uri popoldne naj se zgleda soproga inž. Trošta, da bo dobila informacije o svojem soprogu.

Starejši gospod je zaprosil železnega nemškega kancelerja Bismarcka, da bi mu sprejel sina v diplomatsko službo. Bismarck ga je takoj vprašal: »Kakšno so njegove sposobnosti?«

»Govori osem jezikov,« mu odvrne prosilec. »O, če je pa tako, bo zanj lahko dobili službo. Dajte ga za vratarja v kak hotel.«

In a temi besedami je bil razgovor med obema končan.

Matija Malešič

19

V zelenem polju roža

Izvirna povest

Zakaj sta poslala to razglednico Metki? Da je njeno odposiljatev povzročil Tine, je bilo Metki jasno. Teta ji ni nikdar ni črhnila o tem, da bi tudi Ribničan skladal pesmi. Stihni na razglednici v primeri s pesmijo o Marjetici res niso bili Bog ve kaj, ali vsak jih vendar ne bi skoval, da bi se tako gladko brali. Da jih ni napisal Tine in podpotil prijatelja, da jih odpošlje? Kaj mislita z mislimi v molu? O molu je Metka čula, ko se je učila note, študentovskega izražanja pa si le ni mogla prav raztolmačiti. Kdo se ženi? Za Vekoslava, ki je za deset let starejši, Tine ni nikdar kazal notene zanimanja. Metka bi se omožila, nje torej ne mislita zbadati s svojimi stihji? Ali je morda vse le študentovska šala in nerazboritost? Pa zakaj je prišel prav sedaj Tinetu ta nejasen dvopit na misel?

Razglednica je Metko zmedla. Priklicala je v spomin tiste lepe dneve in večere tam v kuhinji drugega nadstropja starinske ljubljanske hiše. In v tisto sobico z okni na grad so pohitele Metkine misli. Ni je več zanimalo Vekoslavovo pripovedovanje o Dalmaciji. Oj, kako vse drugačno življenje živita študenta v tisti sobici z oknom na grad ko Vekoslav ob svoji zemljiški knjigi, dan na dan ob isti knjigi... In Metka je poiskala med perilom v omari omoč, v katerem je hranila svoje čipke in vzorce. Med čipkami in vzorci je poiskala listek, tako skrit, da bi ga nihče, nihče ne mogel najti, še ostrovidna in premetena sestra ne.

Tam ga gorami sreča spi...

Ni Vekoslav ni domači niso mogli razumeti nagle Metkine spremembe. Kaj le je v tem dekletu, da je spremenljiva ko mavrica?

V najhujši vročini je pritekel Lohač k očetu, ko s prošnjo, naj pride gasiti njegovo gorečo hišo. »Sosed, ne zameri! Ali res sem v zadregi. Samo za dan, dva posodi. Fant je ko vihra. Še danes naj pošljem, brzojavno naj nakažem, pomislite! Oče je rad posodil.

Metka ni vedela, dali pri Lohačevih v resnici niso imeli denarja pri hiši, ali se je prišel Lohač le bahati, da je njegov Tine z odliko napravil maturo. Drugi dan pa je dobila zopet razglednico:

Sva maturo naredila,
hej, juhej, juhej!
Si ponosna, Majda mila,
na junaka svoja dva? Povej!
Janez, Gašper.

Tine je samo podpisal Janeza, naslov in vse drugo je pisal Ribničan.

Majda mila! Ali te peče, Tine, da si bil tak o Veliki noči? Ali ti je hudo, ko vidiš, da sem dobra za Vekoslavom? Si zvedel po ovinkih, da so najlepše vožnje po morju koncem julija in začetkom avgusta? Morda pa je vse le zopet trenutna zabava Tineta. Lohačeva žilica se je oglašila v njem, pa ni mogel drugače, ko da se ji pobaha.

Hej, juhej, juhej!

Če je tudi sama baharija, kaka prešernost in razposajenost! O, da, taki so študenti! Sami vriški in veselje, razigranost in dobra volja, kadar jih prime. Kako so vrisali domači študentje tisti večer, ko so odhajali po Ribničana, da jih reši iz zadrege in prevzame Gašperjevo vlogo! Kako je vrisal Tine tisti večer po igri!

Metko je kar streslo. Le kako je mogla pozabiti na tisti Tinetov obisk? Zavzel je je po glavi, ko da je Tine pravkar zavrisal tam pred njihovo hišo. Pa kako je mogla ob Vekoslavovem opisanju morja in Dalmacije pozabiti na tiste trenutke prošle jeseni in zime, ko je Tine v tistini kuhinji govoril o domači vasi, o poljih in

travniki, posejanih z marjeticami, ki so mu najljubše rože.

Marjetica za srečo ve!

Kako preprosto, pa lepo, leplo! Vekoslav, ti pa o zemljiški knjigi! Suhoparne številke, parcele, dolgovi, krute pravde! V tem živši, od tega suhega kruha hočeš rezati Metki... Tine pa:

Marjetica, Marjetica,
v zelenem polju roža,
ko duša vsa je žalostna,
me misel nate boža...

Počitala je vest Metki: Krivico delaš Vekoslav, kako krivico! Pošten je, rad te ima, trpi ob tvoji sprememljivosti in mukah. Dober je ko med na rženem kruhu: Ne pije, pri cigaretah si pritrjuje, da povede svojo ženko na ženitovansko potovanje. Saj ga niti vredna nisi, Metka!

Da, da, Metka, nisi ga vredna! Vse od Velike noči si se jezila nad Tinetovim obnašanjem, pa nisi ni za las boljša in drugačna. Ko njega piči tudi tebe, pa te ni danes spoznati proti včeraj. Ubogi Vekoslav! Le kako ti naj Metka dopove, da se ji smiliš, da te spoštuje, da pa te ni vredna? Osreči katero drugo, ki bo še bolj vžehčana nad lepotalami tistega potovanja po Dalmaciji, Hercegovini in Bosni. Tvoja zamisel je lepa, človeka morajo pozanimati, ko govorijo s toliko navdušenostjo in toploto o potovanju, ali, glej, Metko si le za trenutke ogrel. Zasmilil si se ji, ko je videla, kako prosiš, kako vneto in vztrajno hrepeniš po svojem cilju.

Kako naj ti človek pokaže, Vekoslav, da je bila prijaznost zadnjih tednov le usmiljenje? Pa da usmiljenje še zdavna ni ljubezen? Da je vse to bila le velika zmota: Nikdar, nikdar bi ne mogla Metka jesti kruha, ki ga daje tista kruta, preperela, gotovo vsa črna in črva knjiga, zemljiška knjiga...

Besed ni bilo treba, saj je govorilo Metkino obnašanje dovolj. Prikrto Vekoslavu tudi ni mo-

glo ostati, odkod njena sprememba. Tisti dve razglednici nista bili tajnost pri hiši. Da sta od Tineta, četudi ju je pisal Ribničan, ni vedela le Metka.

Cim nemirnejša in bolj čudnega in nerazumljivega obnašanja Metka, tem žalostnejši in zamisljenejši Vekoslav. Metka v njegovo žalost ni hotela vreči ostre in trde besede, Vekoslav je videl, kako čudna je njegova vloga: Zaradi Metke prihaja k hiši, Metka pa se skriva in beži pred njim. Na prijazne nagovore, ni odgovora, ali le kratak da, ne, včasih le pokimanje z glavo ali skomiganje z ramo.

Lohačev Tine se je moral vsak dan vrniti. Tiste njihove slovesnosti po maturi, za katere je moral Lohač poslati denar, niso mogle trajati tedne.

In Vekoslav se je odločil. Metka se je sama začudila, odkod mu naenkrat tolik pogum.

»Prej ko pride Tine do kruha...« Tako je začel Vekoslav. Do tedaj o Tinetu z Metko ni govoril. Ko da se je namenoma tega izogibal.

Metko je neprijetno dirnilo. Dober je, Vekoslav, pa menda ne misliš začeti s črnenjem, ogovarjanjem in zabavljanjem čez Lohačevega študenta? In zakaj začenaš s kruhom ti, ki ješ žalostni kruh od tiste mrzke zemljiške knjige?

»Postavim, da stopi tudi takoj v službo. Saj z maturo gre lahko k železnici, pošti, financ in drugam. Ali prej ko se bo mogel poročiti...«

Metki je silila kri v glavo. Kdo bi si mislil od tebe, ki si se delal tako dobrega, da boš govoril tako? Vekoslav, zakaj podiraš dobro mnenje o sebi?

»Pa tudi ne verjamem, da pojde takoj v službo, če je res napravil maturo z odliko. Taki so domišljavi in visoko letajo!«

»Po sebi sodiš, Vekoslav! Ti si seveda bil domišljav in bi visoko letal, tvoji prav tako, da si se prelinil do mature in jo napravil z odliko. Ni pozabljeno, kako ste dvigali glave, ko si zdel drugo leto v gimnaziji.«

Italijanščina brez učitelja

Passato remoto obeh pomočnikov.

Avere	Essere
ebbi	fui
avésti	fosti
ebbe	fù
avémmo	fummo
avéste	foste
ebbero	furono

V kavarni (al caffè).

Avéte una tálava líbera? (Imate prosto mizo?) Potéte accomodárví qui! (Lahko izvolite tukaj!)

Italijan ljubi kavo na svoj način. Ni mu do tega, da bi je bilo dosti. Zadošča mu je malo, le da je močna, aromatična in vroča. Tako je v Italiji nastal »caffè espresso« s svojimi sloviti kuhalnimi pripravami (la macchina per il caffè espresso), ki so se razširile po vsem svetu.

Pazite, vroč je! Badáte, scóttai! V italijanskih kavarnah naročajo gostje največ — un caffè espresso ali kratko: un espresso. Če se dodá malo mleka, nastane »un cappuccino«. Naša bela kava je »caffè e latte«. Razen kave se seveda lahko naroči tudi kakao (il cacao), čokolada (la cioccoláta), čaj (il tè), kozarec mleka (un bicchier di latte).

Kdor bi se rad ohladil, naroči ledeno kavo (un caffè freddo, ali un caffè in ghiaccio), ledeno kavo s toľčeno smetano (una granita di caffè con panna). — V vročih dneh se pije na jugu zvečin z ledom hlajene pijače (délle bibite in ghiaccio), na primer limonada z ledom (una limonáta in ghiaccio). Zelo priljubljene so pijače s sodo (délle bibite al selz, délle gazzóse): malinovec s sodo (una gazzósa di frambua, ali: di lampóne), oranžada (un'aranciáta), sok granatnega jabolka (una granatína) itd. — Slavni so italijanski sladoledarji (il gelatiére).

Che geláti sómo óggi? (Kakšen eladoled imate danes?) — Vaniglia (vaniljev), ananásse (ananas), cioccoláta (čokoladni), frágola (jagodov), lampóne (malinov), pésca (breskov), limóné (limonov). — Tólčena smetana — la panna montáta.

Če je hladno, je dobrodošel vroč punč (un pónce bollénte). Italijanska posebnost je »lo zabaióne« (punč iz marsale z jajci).

Marsikomu tekne kozareček žgane pijače: kozareček likerja (un bicchierino di rosólio), konjak (un cognác), aperitif (un aperitivo). Posebna do-

brota je vermut s sodo (un vérmút al selz) ali kozarec marsale (un marsála).

Marsikdo si naroči peciva (del páne) ali pa slaštic (un pásto): kakšno boljše pecivo (ali piškot — un savoiárdo), kosček torte (una fétta di pan di Spágná).

V italijanskih kavarnah se dobe tudi časopisi. — Guardáte, per favóre, se si può avére quálche illustrazióne! (Poglejte, prosim, če se more dobiti kakšna ilustracija!) — E' ancora in lettura. (Je še v rokah.)

Plačam! (Il cónto!) — Fáte il cónto, camerière! Ali: Quánto è il cónto? (Naredite račun, gospod plačilni... Koliko je račun?)

Consolazióne.

»Camerière! E' mézz'óra che' atténdo quel famóso zabaióne, e non lo védo ancóra arriváre!«
»Non abbiate fretta, signóre; il locále rimáne apértó tútta la nótté!«

Pripombe.

1 kar, odkar. — 2 rimánere, rimángo; pass. rem. rimáli, part. pass. rimásto — ostali (neprav. glagoli).

Ključ k vaji v 62. nadaljevanju.

Avgust je šel s svojim očetom gledat (iti + namenilnik — andare a + nedoločnik) sliko, razstavljeno v delavnici nekega umetnika. — »Kdo je tisti slepec?« je vprašal svojega očeta (vprašam koga ali kaj — domandare a...), kazaje (gerundij) sliko. (»To je Belizar, starodaven vojak, poln kreposti in nesreče (poln česa — pieno di...).« — »In tisti deček, ki mu sedi šuporamo na ramenih, kdo je?« — (»To je njegov vodnik (la guida — samostalni, po obliki ženskega spola, po naravnem spolu pa moškega).« — »Lep vodnik, ki se dá (prav za prav: stori) nositi!« — »Ne vidiš revčka, kako je blede in bolan? In vendar, medtem ko ga slepec nosi, on določa varno pot, in na ta način si pomagata z vzajemnim prijateljstvom.« — »Oh, oče, kako rad imam ta ljubezniva prijatelja in kako mi je všeč ta slika!« — »Gotovo mora ugajati, ker uči kreposti!« — »Poslušaj me, oče, če bom slikar, hočem vedno slikati krepostna dejanja.« — »In tako boš umetnik, ki bo izpolnjeval svojo dolžnost.« (Salvator Muzzi.)

Nestrpni potnik in strojevodja

Med ostalim občinstvom je potoval z vlakom tudi potnik, ki se je strahovito razburjal zaradi počasne vožnje. Stalno je vlačil iz žepa uro, jo vrtel v rokah ter se jezil na strojevodjo, ki je po njegovem mnenju prepočasi

vozil. Na prvi prihodnji postaji je zato stopil k njemu in ga pošteno nahrulil z besedami: »Ali ne morete hitreje hitreje, kakor sma pa hodili dosedaj?« — »O ja,« mu odvrne strojevodja, »samo svojega stroja ne smem zapustiti.«

ČETRTI GOST

Roman.

Pa tudi z Murcio Blystoneovo Masters po njegovem mnenju ni pravilno postopal.

»Ta ženska mi ni všeč,« je sklenil pri sebi po razgovoru z njo. Od obeh žensk, ki sta bili zapleteni v to afero, mu je bila Sinclairova mnogo bolj pri sre. Zvedel je, da je bila že dvakrat omožena. Njen drugi mož, da bil menda že prileten človek, industrijalec, ki ni nihče vedel kaj drugega o njem, koda je izvršno igral tenis. O njej so govorili tudi to, da je bivala na rivieri in je imela ondí več častilcev in da je bil eden med njimi Italijan, ki je v njeni družbi v Monte Carlu umrl zaradi srčne kapi. Res, da ta gospa ni bila svtnica, vendar ni bilo nikakih dokazov o kaki krivdi proti njej.

Zato pa so se mu dozdevale izpovedi Murcije Blystoneove jako sumljive. Stala je bila in čakala pred hišo, kjer je bil Hey ubit. Koliko časa je le stala ondí? Da najmanj eno uro, je rekla. A obkorej da je Hey umrl, tega zdravnik ni mogel točno dognati, le to je spoznal, da ni bil mrtve pred enajsto uro in ne po dvanajsti uri. Ali je to dekle kaj videlo? Vsa ta njena vloga v tej zadevi je bila Peelardu jako nejasna.

Do tukaj je bil mladi detektiv urejal misli, ko je stopal po stopnicah, ki so vodile v pisarne

odvedla v pisarno Charlesa Drakea, ki je bil najmlajši ud te tvrdke.

Charles Drake je bil videti zaskrbljen. Bil je živahen, bojevit človek krog petdesetih let. S svojimi velikimi sivimi očmi, ki je bilo v njih mnogo brihtnosti, a prav nič človečnosti, je sumljivo pogledal prišlece.

»Torej vi, mladi gospod, ste od policije, kaj ne? In ste bržkone prišli zaradi Heyeve smrti?«

»Tako je — saj čemu bi sicer hodil sem?«

»Zaradi vloma, ki je bil sinoči tu izvršen,« je na kratko odvrnil Drake. »A nenadoma sem se spomnil, da prihajate zaradi Heya... Potakajte, prosim, le za hipe!«

Odkar pomnijo, se v teh sobah ni noben ud trdke razgovarjal s tujcem, ne da bi bil pričujoč še kak drug ud te tvrdke. In zares se je čez nekaj trenutkov pojavil Willbert Rogers, častitljiv, mršav gospod, ki se je dva do trikrat vmešal v pogovor in vselej na nekaj poseben, dostojanstven način.

»Zares, koj sem pomislil na to,« je ponovil Drake. »Zares sem bral v časniku prav kratko vest, da je Hey nenadoma umrl. Svojemu očetu tega niti še povedal nisem, ker ga dopoldne ne smem z ničimer razburjati. Ali vas smem vprašati, če je bil Hey umorjen?«

»Da, umorjen je bil.«

»Tudi to sem si bil koj mislil. Dobro; zdaj pa odprite svojo beležnico, jaz pa vam bom povedal vse, karkoli vem.«

Charles Drake je bil podoben gospodarju, ki narekuje svoji tajnici. Kar zavalil se je v svoj naslonjač in je začel hitro in brzo odgovarjati, kakor se razvija nit z vretena.

»Gospod Feliks Hey,« je začel, »je bil zaposlen na borzi in se je bavil največ z nalaganjem kapitalov. Njegova pisarna je bila v Hall Streetu, št. 614. Bil je naš klijent celih enajst let. Bil je

aprila, nas je obiskal in nam povedal, da ga je nekdo skušal ubiti.«

Peelard je ubil pokoncu. S kakšnim uradnim glasom je Drake to povedal!

»Ali je Hey tudi povedal, kdo da bi ga skušal ubiti?«

»Ni,« je odgovoril odvetnik. »Prinesel nam je bil majhno steklenico piva posebne znamke in pa neko pismo. Pismo je bilo odprto in pisano s strojem: »Pošljamo vam tole kot vzorec izvršnega piva. S spoštovanjem, »Horace in drug'. Hey je bil prepričan, da je pismo ponarejeno in da je pivo zastrupljeno. Moj oče je dejal, da bi oddal to reč policiji, toda midva s Heyem nisva bila teh misli. Rekel je, da naj vsebino steklenice pošljemo na kemični zavod, a če bi v njej zares našli strup, pa bi naj vso zadevo izročili kakemu dobremu detektivu. Ali ste si vse to zapisali?«

»Sem.«

»V redu, Torej,« je nadaljeval Drake, »kakor je Hey želel in čez dva dni nato, 9. aprila, smo prejeli dognanje kemikov. V steklenici je bilo šest stotnik miligramov strupa, ki ga poznamo z imenom atropin.«

»Atropin?«

»A—t—r—o—p—i—n—e,« je Drake vestno ponovil črko za črko.

»Hvala! A kaj se je nato zgodilo s steklenico?«

»Potrpajte, prosim,« je strogo odgovoril odvetnik. »Vse vam bom povedal točno po vrsti, kakor so se vse stvari razvijale. Hey je prišel istega dne popoldne k nam in povedal smo mu, kaj in kako, kar ga je hudo razburilo. Nato je odšel, rekoč, da bi rad vse to premislil in kaj da bi se dalo storiti. Dne 10. aprila zjutraj je bil že spet pri nas. Prinesel nam je pet zavojčkov — kuvert — ki jih je položil semkaj na pisalnik, in dozdevalo se je, da je v vsakem zavojčku kuverta iz lepenke, kar je Hey tudi priznal, rekoč, da nam je prinesel pet kuverti... Sleherni zavojček je bil

dolg po petnajst centimetrov, širok po deset centimetrov in visok po pet centimetrov. Zaviti so bili v debelo, rumeno lepenko, privezani z močno vrveco in zapечатeni s pečatnikom s Heyevima začetcicama. Na vsakemterem zavojčku je bilo s svinčnikom napisano ime. Tu so ta imena!«

Drake je vzel list in ga izročil policijskemu uradniku. Peelard je bral:

1. Bonita Sinclair.
2. Dennis Blystone.
3. Bernard Suman.
4. Peter Fergusson.
5. Judita Adams.

Peelard je vtaknil list v svoj notes. Peter Fergusson! Torej je bil vendar na svetu ta Fergusson. A to ime ga je manj razburjalo kot poslednji v vrsti.

»Kdo pa je Judita Adams?« je vprašal Drakea.

»Pa ne vem. Bržkone kaka oseba izmed njegovih znanec. Če boste šli pozvedovat, boste že dognali. A jaz je res ne poznam.«

»Kaj pa je Hey še rekel, ko vam je izročil te kuverte?«

»Dejal je, da bi rad, da bi jih shranil in odprl takrat, če bi se mu kaj pripetilo. To smo vzeli na znanje. A ponoči so bili zločinci v naši pisarni. Ko smo prišli zjutraj v sobo, ni bilo teh kuvert nikjer več, dasi sicer ni ničesar zmanjkalo, kolikor smo doslej pregledali.«

Drake je umolknil, a na obrazu se mu je zrcalila radovednost, kakor da bi zdaj on rad kaj zvedel od uradnika. Vendar je bil preveč zapet človek, da bi bil to storil.

Peelard se je za hip zamislil, nato je vprašal: »Kaj vam razen tega ni Hey nič rekel o kuvertah?«

»Dejal je, da vsebujejo material o gotovih osebah, ki mu strežejo po življenju,« je odvrnil Drake.

Malioglasi

V malih oglasih velja pri iskanju službe vsaka beseda L 0.30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L 1.—, pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L 0.60. Davek se računa posebej. — Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Istejo:

Kuharica

čista, varčna, z daljšimi spričevaji, ki opravlja tudi druga hišna dela, išče mesto v župnišču ali kjer koli. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 9509.

Kupimo

Vsakovrstno

zlatu kupuje po najvišjih cenah GERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 8

Vsakovrstno zlatu

briljante in srebro kupuje po najvišjih cenah

A. Božič, Ljubljana

Franciška ulica 8

Poizvedbe

za živali:

Iščem kobilu

ki misli na ime »Zora«, vis. 160/178, na zadnji leví nogi na kopitu ima majhno belo piko, žig 2151, 7 let stara. Kdor mi jo izsledí, naj javi na naslov Janez Gregor, Podsmreka 6, Dobrova.

Kurirvo

2 9 5 1

DRVA

PREMOC

IV. SCHUMI

DOLENJSKA

CEJTA

Kolesa

Damsko kolo

malo rabljeno, prodam. Informacije v trgovini Vodnik, Celovška c. 266.

2 damski kolesi

krem barve, novi, ugodno napredaj. — Ambroz Leopold, Tyrševa c. 71.

Legnami

Importatore grossista gradirebbero iniziale relazioni di affari con primarie ditte produttrici di segati Abete. Scrivere: Cassella 36 D. Unione Pubblicità Italiana-Genova

Les

Uvoznik na debelo bi rad stopil v poslovne zveze z vodilnimi tvrdkami jelo-vih žagarskih izdelkov. Pisati:

FANI LEGAT, roj. LEBAR

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša ljuba mama in teta, gospa

FANI LEGAT, roj. LEBAR

v nedeljo, dne 13. julija 1941 ob 9 uri zvečer, po dolgi bolezní mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb naše drage mame bo v torek, 15. julija t. l. ob pol 5 uri popoldne, v Zal. kapela sv. Franciška, k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica bo v sredo, 16. julija t. l. ob 7 uri, v cerkvi sv. Petra.

V Ljubljani, dne 14. julija 1941.

Ivan Legat, ban. svetnik, sin. z ženo Lori, Fani Klobčič, roj. Legat, hči, ter ostalo sorodstvo.